

40	16/05/2018	BE 0403.170.701	74	EUR		
NAT.	Datum neerlegging	Nr.	Blz.	D.	18134.00079	VOL 1.1

**JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET
WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN
DOCUMENTEN**

IDENTIFICATIEGEGEVENS

Naam: **ELECTRABEL**

Rechtsvorm: Naamloze vennootschap

Adres: Simon Bolivarlaan -Boulevard Simon Bolivar Nr: 34 Bus:

Postnummer: 1000 Gemeente: Brussel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van Brussel, franstalige

Internetadres:

Ondernemingsnummer BE 0403.170.701

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt. 27-03-2015

JAARREKENING IN EURO goedgekeurd door de algemene vergadering van 24-04-2018

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01-01-2017 tot 31-12-2017

Vorig boekjaar van 01-01-2016 tot 31-12-2016

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 6.1, VOL 6.2.1, VOL 6.2.2, VOL 6.2.5, VOL 6.5.2, VOL 9

**LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN
COMMISSARISSSEN EN VERKLARING BETREFFENDE EEN
AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE**

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSSEN

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming

KOCHER Isabelle

Boulevard Jean Jaurès 3
92100 Boulogne
FRANKRIJK

Begin van het mandaat: 26-04-2016

Voorzitter van de Raad van Bestuur

VAN TROEYE Philippe

Allée du Spinoit 2
1400 Nivelles
BELGIË

Begin van het mandaat: 26-04-2016

Gedelegeerd bestuurder

ENGELS Didier

Wezelstraat 68
1850 Grimbergen
BELGIË

Begin van het mandaat: 16-03-2012

Bestuurder

GAUSSENT Patrick

Avenue du Manoir 17
1180 Ukkel
BELGIË

Begin van het mandaat: 22-12-2017

Bestuurder

HARTMANN Judith

Rue Magenta 16
78000 Versailles
FRANKRIJK

Begin van het mandaat: 28-04-2015

Bestuurder

MONGIN Pierre

Rue de Lille 44
75007 Paris
FRANKRIJK

Begin van het mandaat: 03-09-2015

Bestuurder

TOLOT Jérôme

Rue de l'assomption 75
75016 Paris
FRANKRIJK

Begin van het mandaat: 04-12-2015

Einde van het mandaat: 06-06-2017

Bestuurder

VAN DER BEKEN Patrick

Chemin de bois de Hal 91
1420 Braine-l'Alleud

BELGIË

Begin van het mandaat: 12-12-2014

Bestuurder

VAN TWEMBEKE Willem

Abbotsbury Road 53

W148EL London

VERENIGD KONINKRIJK

Begin van het mandaat: 09-12-2014

Einde van het mandaat: 30-06-2017

Bestuurder

DELOITTE RÉVISEUR D'ENTREPRISE SC S.F.D SCRL - DELOITTE BEDR (B00025)

BE 0429.053.863

Gateway Building Luchthaven nationaal 1J

1930 Zaventem

BELGIË

Begin van het mandaat: 25-04-2017

Einde van het mandaat: 28-04-2020

Commissaris

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

Boxus Laurent

Bedrijfsrevisor

Gateway Building Luchthaven nationaal 1/J

1930 Zaventem

BELGIË

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd niet geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

---

* Facultatieve vermelding.

JAARREKENING

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	6.1	20		
VASTE ACTIVA		21/28	<u>48.482.715.838</u>	<u>47.387.287.916</u>
Immateriële vaste activa	6.2	21	1.048.805.840	921.468.883
Materiële vaste activa	6.3	22/27	1.621.892.350	1.519.802.338
Terreinen en gebouwen		22	45.097.224	46.759.999
Installaties, machines en uitrusting		23	1.227.466.577	1.185.348.103
Meubilair en rollend materieel		24	9.071.224	8.850.332
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	20.333.942	22.519.613
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	319.923.384	256.324.290
Financiële vaste activa	6.4/6.5.1	28	45.812.017.648	44.946.016.695
Verbonden ondernemingen	6.15	280/1	45.758.380.257	44.891.319.972
Deelnemingen		280	35.324.093.118	34.458.032.832
Vorderingen		281	10.434.287.140	10.433.287.140
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.15	282/3	1.301.038	1.301.038
Deelnemingen		282	1.301.038	1.301.038
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	52.336.352	53.395.685
Aandelen		284	51.524.387	52.538.963
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	811.965	856.722
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>3.801.598.038</u>	<u>4.697.392.129</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29	79.718.403	95.362.299
Handelsvorderingen		290	1.953.798	1.953.798
Overige vorderingen		291	77.764.605	93.408.502
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	251.921.117	256.626.889
Vorraden		30/36	251.921.117	256.626.889
Grond- en hulpstoffen		30/31	235.463.001	228.562.466
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34	16.458.116	28.064.423
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	1.645.225.903	2.403.892.058
Handelsvorderingen		40	1.353.843.521	1.614.829.452
Overige vorderingen		41	291.382.382	789.062.606
Geldbeleggingen	6.5.1/6.6	50/53		
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53		
Liquide middelen		54/58	17.680.590	12.977.335
Overlopende rekeningen	6.6	490/1	1.807.052.025	1.928.533.548
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	52.284.313.876	52.084.680.045

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
		10/15	<u>17.967.955.539</u>	<u>19.913.976.239</u>
Kapitaal	6.7.1	10	4.639.721.779	4.639.721.779
Geplaatst kapitaal		100	5.789.721.779	5.789.721.779
Niet-opgevraagd kapitaal		101	1.150.000.000	1.150.000.000
Uitgiftepremies		11	8.227.566.543	8.227.566.543
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	3.969.979.242	4.705.543.600
Wettelijke reserve		130	578.972.178	578.972.178
Onbeschikbare reserves		131	46	46
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311	46	46
Belastingvrije reserves		132		735.564.358
Beschikbare reserves		133	3.391.007.017	3.391.007.017
Overgedragen winst (verlies)	(+)/(-)	14	1.129.656.068	2.339.990.572
Kapitaalsubsidies		15	1.031.908	1.153.745
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN				
		16	<u>1.510.087.482</u>	<u>2.440.562.434</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	1.510.087.482	2.341.159.174
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	3.414.409	6.050.058
Fiscale lasten		161	25.291.329	
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162	431.950.078	417.290.569
Milieuverplichtingen		163	670.585.161	627.592.228
Overige risico's en kosten	6.8	164/5	378.846.506	1.290.226.319
Uitgestelde belastingen		168		99.403.260
SCHULDEN				
		17/49	<u>32.806.270.854</u>	<u>29.730.141.372</u>
Schulden op meer dan één jaar	6.9	17	20.905.201.473	19.044.139.451
Financiële schulden		170/4	20.904.662.306	12.493.600.283
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172	213.430.734	245.064.932
Kredietinstellingen		173	100.000.000	405.446.154
Overige leningen		174	20.591.231.572	11.843.089.197
Handelsschulden		175		6.550.000.000
Leveranciers		1750		6.550.000.000
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9	539.167	539.167
Schulden op ten hoogste één jaar	6.9	42/48	11.137.429.435	10.075.123.160
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42	7.083.634.198	3.105.151.051
Financiële schulden		43		2.734.721.331
Kredietinstellingen		430/8		4.721.331
Overige leningen		439		2.730.000.000
Handelsschulden		44	1.837.783.601	2.112.044.172
Leveranciers		440/4	1.837.783.601	2.112.044.172
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	1.263.890.517	1.272.777.279
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	6.9	45	170.493.022	169.721.318
Belastingen		450/3	58.950.279	63.831.901
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	111.542.743	105.889.416
Overige schulden		47/48	781.628.097	680.708.010
Overlopende rekeningen	6.9	492/3	763.639.946	610.878.761
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	<u>52.284.313.876</u>	<u>52.084.680.045</u>

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/76A	11.853.376.132	12.351.366.189
Omzet	6.10	70	11.354.554.317	11.933.907.233
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72	233.086.616	186.684.988
Andere bedrijfsopbrengsten	6.10	74	262.661.336	230.773.969
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	6.12	76A	3.073.864	
Bedrijfskosten		60/66A	12.710.624.580	13.274.186.358
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	9.901.863.105	10.204.844.001
Aankopen		600/8	9.904.489.470	10.227.182.203
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609	-2.626.366	-22.338.202
Diensten en diverse goederen		61	951.377.088	923.943.833
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	6.10	62	581.064.127	581.076.468
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	256.720.684	238.046.234
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	6.10	631/4	-5.160.860	2.550.425
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	6.10	635/8	-76.845.057	4.406.364
Andere bedrijfskosten	6.10	640/8	286.556.377	244.725.465
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Niet-recurrente bedrijfskosten	6.12	66A	815.049.117	1.074.593.569
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	-857.248.448	-922.820.169
Financiële opbrengsten		75/76B	1.431.776.733	1.955.717.373
Recurrente financiële opbrengsten		75	362.979.725	750.400.247
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	266.682.382	734.837.204
Opbrengsten uit vlottende activa		751	1.920.034	3.576.731
Andere financiële opbrengsten	6.11	752/9	94.377.309	11.986.313
Niet-recurrente financiële opbrengsten	6.12	76B	1.068.797.008	1.205.317.126
Financiële kosten		65/66B	959.883.511	2.201.175.205
Recurrente financiële kosten	6.11	65	615.026.202	878.621.569
Kosten van schulden		650	585.483.192	834.412.391
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	29.543.010	44.209.178
Niet-recurrente financiële kosten	6.12	66B	344.857.309	1.322.553.637
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	-385.355.226	-1.168.278.001
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780	99.403.260	7.854.175
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	6.13	67/77	4.544.866	1.111.832
Belastingen		670/3	4.544.866	1.603.948
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77		492.116
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9904	-290.496.833	-1.161.535.657
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789	735.564.358	48.305.018
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9905	445.067.525	-1.113.230.639

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	2.785.058.097	2.339.990.572
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	445.067.525	-1.113.230.639
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P	2.339.990.572	3.453.221.211
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920		
aan de overige reserves		6921		
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14	1.129.656.068	2.339.990.572
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/7	1.655.402.030	
Vergoeding van het kapitaal		694	1.655.402.030	
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Werknemers		696		
Andere rechthebbenden		697		

**TOELICHTING
STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA**

**CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN EN
SOORTGELIJKE RECHTEN**

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar

Mutaties tijdens het boekjaar

Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa

Overdrachten en buitengebruikstellingen

Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)

Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar

**Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het
boekjaar**

Mutaties tijdens het boekjaar

Geboekt

Teruggenomen

Verworven van derden

Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen

Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)

**Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het
boekjaar**

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
8052P	XXXXXXXXXX	925.914.489
8022	891.390.844	
8032	663.273.957	
8042		
8052	1.154.031.376	
8122P	XXXXXXXXXX	273.924.954
8072	33.055.320	
8082		
8092		
8102		
8112		
8122	306.980.274	
211	847.051.103	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
GOODWILL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8053P	XXXXXXXXXX	338.623.054
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8023		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8033		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8043		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8053	338.623.054	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8123P	XXXXXXXXXX	69.143.706
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8073	67.724.611	
Teruggenomen	8083		
Verworven van derden	8093		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8103		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8113		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8123	136.868.316	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	212	201.754.737	

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	87.891.528
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	529.318	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	4.470.338	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181	27.672	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	83.978.179	
Meerwaarden per einde van het boekjaar			
	8251P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar			
	8321P	XXXXXXXXXX	41.131.529
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	1.302.616	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	3.553.189	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	38.880.956	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	45.097.224	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	XXXXXXXXXX	10.154.647.955
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	37.574.003	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172	14.408.031	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182	172.130.485	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	10.349.944.413	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	XXXXXXXXXX	8.969.299.852
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	148.908.085	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302	14.408.031	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312	18.677.929	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	9.122.477.836	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	1.227.466.577	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	214.446.127
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	893.217	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173	161.080.015	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183	1.903.579	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	56.162.907	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	205.595.794
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	2.485.172	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303	160.989.284	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	47.091.683	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	9.071.224	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
LEASING EN SOORTGELIJKE RECHTEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8194P	XXXXXXXXXX	453.281.963
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8164		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8174		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8184	-17.720.682	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8194	435.561.281	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8254P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8214		
Verworven van derden	8224		
Afgeboekt	8234		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8244		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8254		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8324P	XXXXXXXXXX	453.281.963
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8274		
Teruggenomen	8284		
Verworven van derden	8294		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8304		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8314	-17.720.682	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8324	435.561.281	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	25		
WAARVAN			
Terreinen en gebouwen	250		
Installaties, machines en uitrusting	251		
Meubilair en rollend materieel	252		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	XXXXXXXXXX	31.518.588
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175	1.675.073	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	29.843.516	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8245		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	XXXXXXXXXX	8.998.976
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	1.891.139	
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305	1.380.541	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	9.509.574	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	26	20.333.942	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	XXXXXXXXXX	271.145.495
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	217.155.942	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8186	-156.341.054	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	331.960.383	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216		
Verworven van derden	8226		
Afgeboekt	8236		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8246		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326P	XXXXXXXXXX	14.821.205
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276		
Teruggenomen	8286	1.826.958	
Verworven van derden	8296		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8316	-957.248	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326	12.036.999	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	27	319.923.384	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	XXXXXXXXXX	36.677.552.033
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8361	2.778.977.779	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8371	587.899.494	
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8381		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	38.868.630.318	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8411		
Verworven van derden	8421		
Afgeboekt	8431		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8441		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P	XXXXXXXXXX	1.531.999.748
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8471	1.325.768.000	
Teruggenomen	8481		
Verworven van derden	8491		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8501		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8511		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521	2.857.767.748	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551P	XXXXXXXXXX	687.519.453
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)/(-) 8541	-750.000	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551	686.769.453	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	280	<u>35.324.093.118</u>	
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281P	<u>XXXXXXXXXX</u>	<u>10.433.287.140</u>
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8581	1.000.000	
Terugbetalingen	8591		
Geboekte waardeverminderingen	8601		
Teruggenomen waardeverminderingen	8611		
Wisselkoersverschillen	(+)/(-) 8621		
Overige mutaties	(+)/(-) 8631		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281	<u>10.434.287.140</u>	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8651		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P	XXXXXXXXXX	1.576.658
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8362		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372		
Overboekingen van een post naar een andere	8382		(+)/(-)
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	1.576.658	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8412		
Verworven van derden	8422		
Afgeboekt	8432		
Overgeboekt van een post naar een andere	8442		(+)/(-)
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8452		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522P	XXXXXXXXXX	275.620
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8472		
Teruggenomen	8482		
Verworven van derden	8492		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8502		
Overgeboekt van een post naar een andere	8512		(+)/(-)
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522	275.620	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	8542		(+)/(-)
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	282	<u>1.301.038</u>	
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283P	<u>XXXXXXXXXX</u>	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8582		
Terugbetalingen	8592		
Geboekte waardeverminderingen	8602		
Teruggenomen waardeverminderingen	8612		
Wisselkoersverschillen	8622		(+)/(-)
Overige mutaties	8632		(+)/(-)
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8652		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	98.159.987
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373	2.383.023	
Overboekingen van een post naar een andere	(+)(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	95.776.964	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	45.619.258
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483	1.368.447	
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523	44.250.810	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	1.766
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553	1.766	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284	<u>51.524.387</u>	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	<u>XXXXXXXXXX</u>	<u>856.722</u>
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	2.179	
Terugbetalingen	8593	43.744	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)(-) 8623		
Overige mutaties	(+)(-) 8633	-3.192	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	<u>811.965</u>	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10% van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening				
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) (in eenheden)	
BELUX INNOVATION HOLDING BE 0664.799.495 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	39.997	99,99		-			
BLOMHOF BE 0405.671.420 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen A	44.999	99,99	0,01	31-12-2016	EUR	9.448.034	-4.512
CONTASSUR (CONTIBEL ASSURANCES VIE) BE 0424.225.045 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	15.000	15		31-12-2016	EUR	84.824.638	-3.989.965
CONTASSUR ASSISTANCE CONSEIL BE 0404.525.632 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	1	0,04	99,96	31-12-2016	EUR	1.434.666	6.671
ELECTRABEL COGREEN BE 0525.640.426 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid					31-12-2016	EUR	3.103.099	106.373

Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	150	1,99					
ELECTRABEL SEANERGY BE 0479.612.837 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen A	800	80		31-12-2016	EUR	3.777.436	-262.184
EGPF (ELECTRABEL GREEN PROJECTS FLANDERS) BE 0465.399.763 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen A	356.384	70		31-12-2016	EUR	12.138.110	4.376.293
ENGIE ENERGY MANAGEMENT BE 0831.958.211 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	999.998	99,99		31-12-2016	EUR	11.716.037.376	340.838.638
ENGIE MANAGEMENT COMPANY BELGIUM BE 0825.952.921 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	1	1	5	31-12-2016	EUR	10.000	0
ENGIE GLOBAL BUSINESS SUPPORT BE 0505.619.626 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale aandelen	1	0,01	99,99	31-12-2016	EUR	3.700.000	0

ENGIE GLOBAL LNG UK LTD GB782803119 Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Canada Square 25 Level 20 E145LQ London VERENIGD KONINKRIJK	Aandelen	600.000	100		31-12-2016	GBP	11.305.693	1.565.041
ENGIE M2M BE 0632.450.985 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	132.500	40	40	31-12-2016	EUR	1.670.013	-1.445.209
ENGIE SUN4BUSINESS BE 0666.554.504 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	1.000	50		-			
ENORA BE 0542.769.438 Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Quai Saint-Brice 35 7500 Tournai BELGIË	Sociale Aandelen	1.950	33,33		31-12-2016	EUR	396.048	-170.126
SOCIETE ESPACE-BAVIERE BE 0443.548.138 Naamloze vennootschap Boulevard de la Constitution 66 4020 Liège BELGIË	Aandelen	150	50		31-12-2016	EUR	298.243	-8.524
GENFINA BE 0435.084.986 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	1			31-12-2016	EUR	1.274.266.096	18.896.873

Nr.	BE 0403.170.701	VOL 6.5.1
-----	-----------------	-----------

GREENSKY BE 0817.203.422 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen A	55.400	50		31-12-2016	EUR	13.091.685	2.923.137
GROEN COMPAGNIE VERTE BE 0687.519.370 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Bruxelles-Ville BELGIË	Sociale Aandelen	600	50		-			
INTERNATIONAL POWER LTD GB002366963 Geen rechtsvorm Canada Square 25 London E14 5LQ VERENIGD KONINKRIJK	Aandelen	5.445.194.036	100		31-12-2016	EUR	6.342.000.000	293.000.000
LABORELEC (LABORATOIRE BELGE DE L'INDUSTRIE ELECTRIQUE) BE 0400.902.582 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Rodestraat 125 1630 Linkebeek BELGIË	Sociale Aandelen	74.996	99,99		31-12-2016	EUR	4.121.490	1.366.665
LES VENTS DE L'ORNOI BE 0480.079.823 Naamloze vennootschap Chaussée de Huy 120 1300 Wavre BELGIË	Aandelen B	500	50		31-12-2016	EUR	530.363	405.444
LILLO ENERGY BE 0893.067.914 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË					31-12-2016	EUR	10.477.541	2.301.643

Nr.	BE 0403.170.701							VOL 6.5.1
-----	-----------------	--	--	--	--	--	--	-----------

	Aandelen B	2.250	50					
N-ALLO BE 0466.200.311 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Avenue Ariane 7 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe BELGIË	Sociale Aandelen	25.261	86,02		31-12-2016	EUR	4.740.905	1.806.774
OOSTERWEEL BE 0468.316.691 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Scheldelaan 16 2030 Antwerpen BELGIË	Sociale Aandelen A	624	83,2	0,13	31-12-2016	EUR	20.460	100.000
RECYBEL BE 0449.342.996 Naamloze vennootschap Quai du Halage 47 - 49 4400 Flémalle BELGIË	Aandelen D	1.764	49		31-12-2016	EUR	-160.072	-321.153
SYNATOM (SOCIETE BELGE DES COMBUSTIBLES NUCLEAIRES) BE 0406.820.671 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	1.999.999	100		31-12-2016	EUR	14.316.714	549.010
UFI SA (UNION FINANCIERE ET INDUSTRIELLE) BE 0402.365.601 Naamloze vennootschap Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	4.999.500	100		31-12-2016	EUR	1.972.697	-11.132
WIND4FLANDERS BE 0628.836.449 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34					31-12-2016	EUR	31.511.511	-54.558

Nr.	BE 0403.170.701	VOL 6.5.1
-----	-----------------	-----------

1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	861.936	50					
WIND4FLANDERS PROJECTS 1 BE 0553.485.859 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociaal Aandelen	1	100	31-12-2016	EUR	10.535.271	1.844.993	
WIND4FLANDERS PROJECTS 2 BE 0627.661.264 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	1	100	31-12-2016	EUR	11.616.137	877.666	
WIND4FLANDERS PROJECTS 3 BE 0644.840.855 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	1	100	31-12-2016	EUR	8.907.702	-592.348	
WIND4FLANDERS PROJECTS 4 BE 0667.684.850 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Sociale Aandelen	1		-				
WIND4WALLONIA BE 0553.486.057 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Quota A	79.538	50	31-12-2016	EUR	3.476.038	-313.376	
WINDWALLONIA 2 BE 0676.540.851 Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid				-				

Boulevard Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Quota A	4.000	99,95					
ZANDVLIET POWER BE 0477.543.470 Naamloze vennootschap Site BASF Scheldelaan 600 Blokveld H500 2040 Antwerpen BELGIË	Aandelen	16.000	50		31-12-2016	EUR	29.055.055	1.358.885
ENGIE INVEST INTERNATIONAL Naamloze vennootschap Avenue de la Gare 65 1611 Luxembourg LUXEMBURG	Aandelen E	253.422	9,85		31-12-2016	EUR	27.141.139.670	132.716.404
ENGIE CORP LUXEMBOURG SARL Geen rechtsvorm Avenue de la Gare 65 1611 Luxembourg LUXEMBURG	Aandelen	10	0,1	99,9	31-12-2016	EUR	-158.545.480	-196.933.571
ENGIE ALLIANCE FR440087161000020 Economisch samenwerkingsverband met zetel in België Place Samuel de Champlain 1 92400 Courbevoie FRANKRIJK	Sociale Aandelen	12	12		31-12-2016	EUR	48.676.536	-51.323.464
ENGIE ENERGIE NEDERLAND HOLDING BV (EX GDF SUEZ NEDERLAND HOLDING BV) NL808013269B01 Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Grote Voort 291 8041 BL Zwolle NEDERLAND	Aandelen	52.022.084.000	100		31-12-2015	EUR	-1.028.551.000	-1.496.000
BELGONUCLEAIRE					30-09-2016	EUR	13.249.589	2.114.671

Nr.	BE 0403.170.701	VOL 6.5.1
-----	-----------------	-----------

BE 0403.126.258 Naamloze vennootschap Avenue Ariane 7 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe BELGIË	Aandelen	13.545	33,86	16,14				
IT PARTNERS (EN LIQUIDATION) BE 0461.503.036 Naamloze vennootschap Drie Eikenstraat 661 2650 Edegem BELGIË	Aandelen	400	9,62		31-12-2016	EUR	2.966.903	-467.615
LES VENTS DE PERWEZ BE 0866.959.175 Naamloze vennootschap Avenue Pasteur 6 Bâtiment H 1300 Wavre BELGIË	Aandelen B	413	24,88		31-12-2016	EUR	2.121.424	567.605

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen

Aandelen - Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag

Aandelen - Niet-opgevraagd bedrag

Edele metalen en kunstwerken

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van hoogstens één maand

meer dan één maand en hoogstens één jaar

meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51		
8681		
8682		
8683		
52		
8684		
53		
8686		
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Aangerekende exploitatie met betrekking tot centrale Tricastin

Aangerekende exploitatie met betrekking tot centrale Chooz B

Betaalde optiepremies commodities - niet vervallen

Regularisatie Synatom

Energie in de meter

Intresten op participatieleningen

Andere

Boekjaar
5.760.450
8.781.699
173.171.208
2.855.968
1.343.938.781
257.252.727
15.291.191

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P 100	XXXXXXXXXX 5.789.721.779	5.789.721.779

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Samenstelling van het kapitaal
 Soorten aandelen
 sociale aandelen znw

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	5.789.721.779	121.812.254
8702 8703	XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX	121.812.254

Aandelen op naam
 Gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten
 ENGIE SA

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101 8712	1.150.000.000 XXXXXXXXXX 1.150.000.000	XXXXXXXXXX

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721 8722	
8731 8732	
8740 8741 8742	
8745 8746 8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761 8762	
8771 8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING

zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de onderneming heeft ontvangen overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen, artikel 631 §2 laatste lid en artikel 632 §2 laatste lid; de wet van 2 mei 2007 betreffende de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen, artikel 14 vierde lid; en het koninklijk besluit van 21 augustus 2008 houdende nadere regels betreffende bepaalde multilaterale handelsfaciliteiten, artikel 5.

NAAM van de personen die maatschappelijke rechten van de onderneming in eigendom hebben, met vermelding van het ADRES (van de maatschappelijke zetel, zo het een rechtspersoon betreft) en van het ONDERNEMINGSNUMMER, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft	Aangehouden maatschappelijke rechten			
	Aard	Aantal stemrechten		%
		Verbonden aan effecten	Niet verbonden aan effecten	
ENGIE SA place Samuel Champlain, 1 92400 Courbevoie FRANKRIJK	Aandelen	120.752.485		99,13
Genfina srl BE 0435.084.986 Simon Bolivar 34 1000 Brussel BELGIË	Aandelen	1.059.769		0,87

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

**UITSPLITSING VAN DE POST 164/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG
VOORKOMT**

Provisie voor geschillen
Herstructering Personeel
Provisie voor vroegtijdige onderbreking huurcontract
Verlieslatende contracten

Boekjaar
15.561.648
228.681.163
34.805.593
99.798.101

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)**UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD****Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen**

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	7.083.634.198
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	31.634.198
Kredietinstellingen	8841	300.000.000
Overige leningen	8851	6.752.000.000
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen42 **7.083.634.198****Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar**

Financiële schulden	8802	11.490.335.882
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	181.245.560
Kredietinstellingen	8842	100.000.000
Overige leningen	8852	11.209.090.322
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	539.167

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar8912 **11.490.875.049****Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar**

Financiële schulden	8803	9.414.326.424
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	32.185.174
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	9.382.141.250
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar8913 **9.414.326.424****GEWAARBORGDE SCHULDEN****Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden**

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden
Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Codes	Boekjaar
9072	
9073	25.498.358
450	33.451.921
9076	
9077	111.542.743

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Prorata te betalen verzekeringspremie
 Toe te rekenen kosten met betrekking tot Niras
 Revaluatie FOREX
 Prorata interesten op leningen
 Kosteloze huur
 Opties op afgeleide instrumenten
 Andere

Boekjaar
35.701.089
93.487.557
5.004.067
343.907.895
18.293.817
219.760.401
47.485.120

BEDRIJFSRESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
Elektriciteit		8.471.085.383	8.841.184.673
Gas		2.514.778.683	2.791.010.243
Andere energieën		147.929.007	131.448.795
Diensten en andere activiteiten		220.761.244	170.263.522
Uitsplitsing per geografische markt			
Belgie		6.992.289.778	7.044.885.186
Frankrijk		2.148.190.978	2.445.978.593
Duitsland		693.293.531	726.950.932
Luxemburg		10.894	6.665
Nederland		1.509.430.968	1.710.761.166
Polen			34.300
Engeland		3.586	76.938
Zwitserland		4.524.975	3.130.606
Turquije		381.251	297.179
Oman		101.700	705.956
Oostenrijk		20.229	56.842
Spanje		8.470	
Norwegen		4.303.513	
Italië		1.197.845	882.920
Andere		796.598	139.950
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740		
BEDRIJFSKOSTEN			
Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	4.794	4.893
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	4.694,3	4.771,3
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	6.391.302	6.557.803
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	393.748.953	392.954.776
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	106.147.099	103.003.757
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	39.655.955	39.668.685
Andere personeelskosten	623	26.450.434	29.685.515
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624	15.061.686	15.763.735
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	635	-2.635.649	-444.913
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110	8.863.654	9.085.205
Teruggenomen	9111	1.531.516	1.180.455
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	319.701	7.414.285
Teruggenomen	9113	12.812.699	12.768.611
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115	226.938.675	256.469.548
Bestedingen en terugnemingen	9116	303.783.733	252.063.183
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	257.484.691	211.805.593
Andere	641/8	29.071.686	32.919.872
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096		6
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	7	5,3
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	13.959	10.469
Kosten voor de onderneming	617	288.594	363.320

FINANCIËLE RESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
RECURRENTE FINANCIËLE OPBRENGSTEN			
Andere financiële opbrengsten			
Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening			
Kapitaalsubsidies	9125	121.837	142.254
Interestsubsidies	9126		
Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten			
Gegeven waarborgen		2.102.311	3.624.599
Reëvaluatie wisselkoersverschillen			6.564.620
gerealiseerde wissel inkomsten		48.127.807	1.552.416
Te ontvangen Intresten EON		41.597.433	
RECURRENTE FINANCIËLE KOSTEN			
Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen			
	6501		
Geactiveerde interesten			
	6503		
Waardeverminderingen op vlottende activa			
Geboekt	6510		
Teruggenomen	6511		
Andere financiële kosten			
Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen	653	151.526	215.808
Voorzieningen met financieel karakter			
Toevoegingen	6560		1.108.177
Bestedingen en terugnemingen	6561	508.045	2.442.731
Uitsplitsing van de overige financiële kosten			
Gerealiseerde en niet gerealiseerde wisselkoersverschillen		4.145.505	22.614.814
Latent niet gerealiseerd verlies op Forex		3.862.136	
Intresten litige EON		3.003.753	
Swap (Net Investment Hedge)		16.051.480	18.659.529

OPBRENGSTEN EN KOSTEN VAN UITZONDERLIJKE OMVANG OF UITZONDERLIJKE MATE VAN VOORKOMEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN	76	<u>1.071.870.872</u>	<u>1.205.317.126</u>
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	3.073.864	
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	3.073.864	
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten	7620		
Meerwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	7630		
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	764/8		
Niet-recurrente financiële opbrengsten	76B	1.068.797.008	1.205.317.126
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	1.368.447	7.296.834
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten	7621		
Meerwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	7631	1.067.428.561	1.198.020.292
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	769		
NIET-RECURRENTE KOSTEN	66	<u>1.159.906.426</u>	<u>2.397.147.205</u>
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	815.049.117	1.074.593.569
Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		6.374.644
Voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6620	228.595.410	328.146.892
Minderwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	6630		
Andere niet-recurrente bedrijfskosten	664/7	586.453.706	740.072.033
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)	6690		
Niet-recurrente financiële kosten	66B	344.857.309	1.322.553.637
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	1.325.768.000	313.650.483
Voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6621	-982.314.000	
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	6631	1.403.309	26.589.154
Andere niet-recurrente financiële kosten	668		982.314.000
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente financiële kosten (-)	6691		

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

- Aftrek van kosten uit vaste deelnemingen
- Belastingvrije meerwaarden op aandelen
- Verworpen uitgaven
- Belaste provisies
- Waardeverminderingen en minderwaarde op aandelen
- Taxatie / annulatie belastingvrije reserve

Codes	Boekjaar
9134	4.375.295
9135	4.375.295
9136	
9137	
9138	169.571
9139	169.571
9140	
	-13.334.008
	-1.067.428.561
	30.938.370
	-982.314.000
	1.325.926.806
	735.564.358

Invloed van de niet-recurrente resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latenties
  - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
  - Andere actieve latenties
    - Investeringsaftrek
    - Definitief belaste inkomsten
    - Belastbare voorzieningen

- Passieve latenties
  - Uitsplitsing van de passieve latenties

Codes	Boekjaar
9141	5.501.085.192
9142	
	48.121.457
	5.148.034.813
	304.928.923
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	4.463.283.317	4.218.849.679
9146	4.532.736.120	4.165.062.498
9147	120.737.451	117.606.624
9148		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	<u>1.667.478.420</u>
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	1.667.478.420
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op de nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op de nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
Ontvangen waarborgen		881.854.268
Bedragen te betalen in het kader van contracten voor huur		187.590.518
Andere operationele aangegane verplichtingen		648.236.939
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
Aankoop van materiele vaste activa		315.785.657
Verplichtingen lange termijn onderhoudscontracten		44.003.388
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	4.246.770.842
Verkochte (te leveren) goederen	9214	7.994.198.596
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	3.000.149.205
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	3.350.140.679

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

Boekjaar

BEDRAG, AARD EN VORM VAN BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

Boekjaar

Nr.	BE 0403.170.701	VOL 6.14
-----	-----------------	----------

Verbintenis ten overstaan van SIBELGA

Boekjaar
10.168.729

REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN

Beknopte beschrijving

Verplichtingen met betrekking tot pensioenen

De collectieve arbeidsovereenkomsten van toepassing op het "gebaremiseerd" personeel aangeworven voor 1 juni 2002 en het kaderpersoneel aangeworven voor 1 mei 1999 kennen voordelen toe die het personeel de mogelijkheid geeft, voor een volledige loopbaan met inbegrip van het wettelijke pensioen, een aanvullend pensioen te verkrijgen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen. Deze supplementen zijn overdraagbaar tot 60% aan de rechthebbenden. Het betreffen vastgelegde prestatieregimes. In de praktijk worden deze voordelen voor de meeste deelnemers uitgekeerd in de vorm van een kapitaal uitbetaald op de pensioengerechtigde leeftijd. Het merendeel van de verplichtingen die voortvloeien uit deze pensioenplannen worden gefinancierd door de pensioenfondsen Elgabel, Pensiobel, en een verzekeringsmaatschappij. De pregefinancierde pensioenregelingen worden gevoed door bijdragen van de betrokken medewerkers en Electrabel. De bijdragen van Electrabel worden jaarlijks bepaald op basis van een actuariële expertise.

Ter indicatie, de verplichting met betrekking tot deze plannen worden geëvalueerd onder IAS19 (Projected Unit Credit Method) en bedroegen respectievelijk 106 349 K€ en 165 880 K€ op 31 december 2017 en 2016.

Het "gebaremiseerd" personeel aangeworven vanaf 1 juni 2002 en leidinggevend personeel aangeworven na 1 mei 1999 genieten van een plan met bijdragen, dat is onderworpen aan de Belgische wet op de aanvullende pensioenen (minimum gewaarborgd rendement). De wet van 18 december 2015 heeft de minimum gegarandeerde rentevoet vastgesteld als volgt :

-Voor de betaalde bijdragen vanaf 1 januari 2016 : minimum gegarandeerde rentevoet op basis van de OLO-rente met een minimum van 1.75 % en een maximum van 3,75 %

-Voor de betaalde premies tot en met 31 december 2016 : de rentevoeten toegepast sinds 2004 blijven bestaan (respectievelijk 3,25 % en 3,75 % van de door de werkgever en de werknemer betaalde premies)

Gezien deze minimum gegarandeerde rentevoet worden deze plannen gekwalificeerd als een plan met vaste prestaties.

Echter een vergelijking tussen het gerealiseerde rendement en het minimum gegarandeerd rendement werd uitgevoerd en hieruit heeft de onderneming geconcludeerd dat de vastgestelde onderfinanciering niet significant was op einde december 2017. De gestorte premies in het kader van deze regimes worden beheerd door de pensioenfondsen Powerbel en Enerbel. De kost die in 2017 voor deze bijdrageregelingen werd geboekt bedraagt 21 Meur tegenover 20 Meur in 2016.

Andere voordelen na uitdiensttreding

Het bedrijf kent voordelen toe na de pensioengerechtigde leeftijd, zoals de vergoeding van medische kosten, kortingen op de tarieven voor elektriciteit en gas, maar ook jubileumpremies. Met uitzondering van de "overbruggingstoelage" (premie einde loopbaan), worden deze voordelen niet vooraf gefinancierd.

Ter indicatie, de verplichting voor deze voordelen na uitdiensttreding beoordeeld op basis van IAS 19 bedroeg respectievelijk 388 882 K€ en 403 595 K€ op 31 december, 2017 en 2016

Genomen maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken

PENSIENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk

Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN MATERIËLE GEBEURTENISSEN DIE ZICH NA BALANSDATUM HEBBEN VOORGEDAAN EN DIE NIET IN DE RESULTATENREKENING OF BALANS WORDEN WEERGEGEVEN

Op 21 februari 2018 runde Electrabel de verkoop af van ENCEVO, een Luxemburgs energiebedrijf welke een meerwaarde opleverde van 6,4 Meur.

Boekjaar
6.372.297

AAN- OF VERKOOPVERBINTENISSEN DIE DE VENNOOTSCHAP ALS OPTIESCHRIJVER VAN CALL- EN PUTOPTIES HEEFT

Boekjaar

AARD, ZAKELIJK DOEL EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap

Boekjaar

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN MET INBEGRIIP VAN DEZE DIE NIET KUNNEN WORDEN BECIJFERD

Herziening nucleaire provisies - actualisatievoet 3,5 % in 2018

Boekjaar
520.952.000

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN DE ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	280/1	45.758.380.257	44.891.319.972
Deelnemingen	280	35.324.093.118	34.458.032.832
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281	10.434.287.140	10.433.287.140
Vorderingen	9291	448.698.057	901.527.309
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311	448.698.057	901.527.309
Geldbeleggingen	9321		
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341		
Schulden	9351	28.304.750.505	25.018.790.833
Op meer dan één jaar	9361	20.804.662.306	18.638.154.130
Op hoogstens één jaar	9371	7.500.088.199	6.380.636.703
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381		
Door verbonden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421	264.326.544	705.951.866
Opbrengsten uit vlottende activa	9431		
Andere financiële opbrengsten	9441		
Kosten van schulden	9461	579.217.925	828.360.506
Andere financiële kosten	9471		
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481	1.067.428.561	824.243.761
Verwezenlijkte minderwaarden	9491		19.222.975
GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	9253		
Deelnemingen	9263		
Achtergestelde vorderingen	9273		
Andere vorderingen	9283		
Vorderingen	9293		
Op meer dan één jaar	9303		
Op hoogstens één jaar	9313		
Schulden	9353		
Op meer dan één jaar	9363		
Op hoogstens één jaar	9373		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van geassocieerde ondernemingen	9383		
Door geassocieerde ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9393		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9403		
ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	9252	1.301.038	1.301.038
Deelnemingen	9262	1.301.038	1.301.038
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292		
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312		
Schulden	9352		
Op meer dan één jaar	9362		

Op hoogstens één jaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9372		

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap

Boekjaar

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorname voorwaarden betreffende de vorderingen, interestvoet, looptijd, eventueel afgeloste of afgeschreven bedragen of bedragen waarvan werd afgezien

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	1.125.000
95061	
95062	
95063	237.000
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE NIET GEWAARDEERD ZIJN OP BASIS VAN DE REËLE WAARDE
 Voor iedere categorie afgeleide financiële instrumenten die niet gewaardeerd zijn op basis van de reële waarde

Categorie afgeleide financiële instrumenten	Ingedekt risico	Speculatie / dekking	Omvang	Boekjaar		Vorig boekjaar	
				Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
afgeleide financiële instrumenten	Wissel	Dekking	428.855.805	21.973	427.248		572.701
Afgeleide financiële instrumenten betreffende Cash Flow Hedge	Wissel	Dekking	997.044.012	-5.026.040	-6.329.133		2.721.686
Afgeleide financiële instrumenten betreffende Net Investment Hedge	Wissel	Dekking	2188.517.619		4.083.840	-1.181.930	-7.713.471
Afgeleide financiële instrumenten betreffende aankoop van steenkool MWH	energie Market	Dekking	128.107.479		301.778.145		245.294.618
Afgeleide financiële instrumenten betreffende verkoop van steenkool MWH	energie Market	Dekking	124.130.601		-285.727.687		-196.018.809
Afgeleide financiële instrumenten betreffende aankoop van emissierechten TONS	energie Market	Dekking	21.614.557		33.410.524		-95.925
Afgeleide financiële instrumenten betreffende verkoop van emissierechten TONS	energie Market	Dekking	30.645.426		-31.677.776		157.610
Fuel instruments aankoop MWH	energie Market	Dekking	15.363		74.308		-3.545.920
Fuel instruments verkoop MWH	energie Market	Dekking	15.363		-74.308		7.107.834
Gas instruments aankoop MWH	energie Market	Dekking	94.249.291		140.587.097		228.918.876
Gas Instruments verkoop MWH	energie Market	Dekking	62.903.259		-98.836.700		-157.396.400
Power Instruments aankoop MWH	energie Market	Dekking	342.347.783	173.171.208	2.047.756.590	260.204.132	1.564.395.206
Power Instruments verkoop MWH	energie Market	Dekking	396.048.029	-216.769.145	-2.518.763.692	-338.024.842	-1.954.426.921
Forex swaps USD	energie Market	Dekking	1				-4.468.976

Financiële vaste activa geboekt tegen een hoger bedrag dan hun reële waarde

Bedrag van de afzonderlijke activa of van passende groepen ervan

Redenen waarom de boekwaarde niet is verminderd

Elementen die toelaten te veronderstellen dat de boekwaarde zal kunnen worden gerealiseerd

Boekwaarde	Reële waarde

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING**Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening**

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)

De onderneming is zelf dochteronderneming van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt en openbaar maakt

In voorkomend geval, motivering dat aan alle voorwaarden tot vrijstelling, opgenomen in artikel 113, paragrafen 2 en 3 van het Wetboek van vennootschappen, is voldaan

De vrijstelling werd gestemd op 25 April 2017 door de aandeelhoudersvergadering

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming die de geconsolideerde jaarrekening opstelt en openbaar maakt, op grond waarvan de vrijstelling is verleend

ENGIE SA
FR13542107651
Place Samuel de Champlain 1
92400 Courbevoie
FRANKRIJK

Inlichtingen die moeten worden verstrekt door de onderneming indien zij dochteronderneming of gemeenschappelijke dochteronderneming is

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming(en) en de aanduiding of deze moederonderneming(en) een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt (opstellen) en openbaar maakt (maken)*:

ENGIE SA
Consoliderende moederonderneming - Grootste geheel
Place Samuel de Champlain 1
92400 Courbevoie
FRANKRIJK

Indien de moederonderneming(en) (een) onderneming(en) naar buitenlands recht is (zijn), de plaats waar de hiervoor bedoelde geconsolideerde jaarrekening verkrijgbaar is*:

ENGIE SA
Place Samuel de Champlain 1
92400 Courbevoie
FRANKRIJK

* Wordt de jaarrekening van de onderneming op verschillende niveaus geconsolideerd, dan worden deze gegevens verstrekt, enerzijds voor het grootste geheel en anderzijds voor het kleinste geheel van ondernemingen waarvan de vennootschap als dochter deel uitmaakt en waarvoor een geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld en openbaar gemaakt.

FINANCIËLE BETREKKINGEN VAN DE GROEP WAARVAN DE ONDERNEMING AAN HET HOOFD STAAT IN BELGIË MET DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Vermeldingen in toepassing van het artikel 134, paragrafen 4 en 5 van het Wetboek van vennootschappen

Bezoldiging van de commissaris(sen) voor de uitoefening van een mandaat van commissaris op het niveau van de groep waarvan de vennootschap die de informatie publiceert aan het hoofd staat

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd bij deze groep door de commissaris(sen)

- Andere controleopdrachten
- Belastingadviesopdrachten
- Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging van de personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn) voor de uitoefening van een mandaat van commissaris op het niveau van de groep waarvan de vennootschap die de informatie publiceert aan het hoofd staat

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd bij deze groep door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

- Andere controleopdrachten
- Belastingadviesopdrachten
- Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9507	4.138.000
95071	255.000
95072	286.000
95073	
9509	
95091	
95092	
95093	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

Waarderingsregels

WAARDERINGSREGELS

A. Oprichtingskosten

De oprichtingskosten worden ten laste genomen in het boekjaar waarin ze worden gemaakt, met uitzondering van leningen die lineair worden afgeschreven over een periode die de looptijd van de onderliggende leningen niet mag overschrijden.

B. Immateriële vaste activa

1. Onderzoek en ontwikkeling

De kosten van onderzoek worden ten laste genomen van het boekjaar waarin ze worden gemaakt.

Ontwikkelingskosten van nieuwe producten of nieuwe activiteiten worden niet in de activa opgenomen.

Investeringskosten in informaticasystemen worden in de activa opgenomen en worden lineair afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur die niet meer dan vijf jaar mag bedragen.

2. CO₂-emissierechten en groenestroomcertificaten

CO₂-emissierechten worden opgenomen als immateriële activa tegen hun aanschaffingskost. Deze grondslag is zowel van toepassing op rechten die werden gekocht in functie van de operationele behoeften als op rechten die gratis werden verkregen van de overheid. In het laatste geval is de aanschaffingskost nihil.

Een schuld wordt in de passiva opgenomen ter dekking van de in te leveren rechten, en dit ten belope van de werkelijke emissie. Deze schuld is gebaseerd op, enerzijds, de gewogen gemiddelde kost van de fysiek aangehouden of op termijn aangekochte maar fysiek nog niet ontvangen rechten en, anderzijds, op de marktprijs van de nog aan te kopen rechten.

Indien er, als gevolg van uitgiftes tijdens het boekjaar of van eerdere boekjaren, op de balansdatum een eventueel overschot aan rechten bestaat ten opzichte van de leveringsplicht aan de overheid, wordt dit overschot niet gewaardeerd tegen de laagste prijs tussen de gewogen gemiddelde aanschaffingsprijs en de marktprijs op balansdatum indien het meer dan waarschijnlijk is dat dit overschot aangewend zal worden ter dekking van verplichtingen voortvloeiend uit toekomstige uitgiftes.

De CO₂-emissierechten, door de vennootschap verworven in het kader van haar tradingactiviteiten, worden op de balansdatum tegen de marktwaarde geëvalueerd. De latente verliezen die hieruit kunnen voortvloeien, worden voorzichtigheidshalve ten laste genomen.

Groenestroomcertificaten worden ook opgenomen als immateriële activa tegen aanschaffingsprijs indien ze werden aangekocht, en tegen marktprijs, met als tegenpost een opbrengststreking, indien ze verworven werden op basis van hernieuwbare energie geproduceerd door de vennootschap.

Een schuld wordt in de passiva opgenomen ten belope van het geschat bedrag aan te leveren certificaten. Deze schuld wordt gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde aanschaffingskost van de aangehouden certificaten, of ze nu intern ontstaan zijn of aangeschaft, en aan marktprijs voor de certificaten die de onderneming niet aanhoudt.

Indien er, als gevolg van elektriciteitsverkoop tijdens het boekjaar of in eerdere boekjaren, op de balansdatum een eventueel overschot aan groenestroomcertificaten bestaat ten opzichte van de leveringsplicht aan de overheid, wordt dit overschot niet gewaardeerd tegen de laagste prijs tussen de gewogen gemiddelde aanschaffingsprijs en de marktprijs op balansdatum indien het meer dan waarschijnlijk is dat dit overschot aangewend zal worden ter dekking van verplichtingen voortvloeiend uit toekomstige verkopen.

C. Materiële vaste activa

1. Aanschaffingswaarde

De materiële vaste activa worden tegen hun aanschaffingsprijs, kost- of inbrengprijs aan de actiefzijde van de balans geboekt.

ELECTRABEL heeft rechten verworven op de productiecapaciteit van de kerncentrale Chooz B, eigendom van EDF. Deze rechten, verworven in het kader van de deelneming in de financiering van de bouw, verlenen de vennootschap het recht om een aandeel van de productie aan te kopen tijdens de levensduur van de onderliggende activa. Deze capaciteitsrechten worden afgeschreven over de gebruiksduur van het onderliggende actief die niet langer dan 40 jaar mag bedragen.

2. Bijkomende kosten

De bijkomende kosten die met investeringen gepaard gaan, worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van de betrokken materiële vaste activa. Ze worden afgeschreven aan hetzelfde ritme als de installaties waarop ze betrekking hebben.

3. Tussenkomen van derden

De tussenkomen van derden in de financiering van materiële vaste activa worden op de overeenkomstige aanschaffingswaarde in mindering gebracht en worden van de afschrijfbaar basis afgetrokken. Er wordt geen enkele toevoeging aan de afschrijvingen meer berekend van zodra de netto boekwaarde van de installaties, na aftrek van de tussenkomen, tot nul is overleefd.

4. Intercalare interesten

De intercalaire interesten op ontleende bedragen voor de financiering van (im)materiële vaste activa worden geactiveerd voor zover deze lasten betrekking hebben op de periode die aan de industriële inbedrijfstelling van de installaties voorafgaat. De intercalaire interesten worden aan hetzelfde ritme afgeschreven als de uitrustingen waarop zij betrekking hebben.

5. Afschrijvingen

Het afschrijfbaar bedrag van elk substantieel bestanddeel van een materieel vast actief wordt afzonderlijk afgeschreven (methode van de afschrijfbaar bestanddelen) over zijn waarschijnlijke gebruiksduur en op basis van de lineaire methode. De toevoegingen worden gevormd vanaf het ogenblik van industriële inbedrijfstelling van de installaties.

De technische installaties die door middel van leasingcontracten zijn gefinancierd, worden volgens de gangbare afschrijvingsvoeten afgeschreven voor de categorie van vaste activa waartoe zij behoren.

De belangrijkste afschrijvingstermijnen zijn de volgende:

- 20 tot 33 jaar voor industriële en administratieve gebouwen, alsook voor woongebouwen;
- 20 tot 50 jaar voor installaties voor elektriciteitsproductie (in functie van de technologie);
- 25 jaar tot 70 jaar voor de burgerlijke bouwkunde van waterkrachtinstallaties;
- 10 jaar voor installaties voor warmtekrachtkoppeling en energieretourwinning;
- 10 jaar voor uitrustingen voor teletransmissie, glasvezels, meubilair en materieel;
- 10 jaar voor besturingssimulatoren van centrales.

In het geval van een verlening of inkorting van de waarschijnlijke gebruiksduur van een materieel vast actief wordt de restwaarde ervan lineair afgeschreven over de resterende levensduur op het ogenblik van de verandering.

D. Financiële vaste activa

1. Deelnemingen, aandelen en deelbewijzen

De deelnemingen, aandelen en deelbewijzen van ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbrengwaarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de eventueel nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt voor de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt. Het aangenomen waarderingcriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de evolutie van de omstandigheden dit rechtvaardigt, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame gedeelte van de vastgestelde minderwaarde. Een uitzonderlijke terugneming van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van effecten overgegaan, ook indien er bij de waardering van effecten latente meerwaarden, zelfs van duurzame aard, aan het licht zouden komen.

2. Bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen

De bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen worden tegen hun nominale waarde opgenomen. Vastrentende effecten worden tegen hun aanschaffingswaarde geboekt. Indien de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van die vorderingen of effecten op hun vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen, worden ze ten belope van het overeenkomstige bedrag aan een waardevermindering onderworpen.

E. Vorderingen op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

Deze vorderingen worden tegen hun nominale waarde geboekt en zijn het voorwerp van waardeverminderingen indien hun volledige of gedeeltelijke terugbetaling op de vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen.

In het geval van een faillissement of gerechtelijke reorganisatie worden de niet betaalde vorderingen automatisch als dubieus beschouwd en wordt er onmiddellijk een waardevermindering op hun totale nettowaarde (exclusief BTW) toegepast. Ook op andere vorderingen kunnen waardeverminderingen worden toegepast die aan elk afzonderlijk geval zijn aangepast.

F. Voorraden

1. Brandstofvoorraden

De brandstoffen en andere grondstoffen worden aan de actiefzijde geboekt tegen hun aanschaffingswaarde die, naast de aankoopprijs, ook bijkomende kosten zoals niet terugvorderbare belastingen en eventuele transportkosten omvat.

De voorraden worden bij het afsluiten van de boekhoudkundige periode gewaardeerd op basis van de gewogen gemiddelde prijs die per brandstoftype en per productiecentrale wordt berekend. Er worden waardeverminderingen geboekt indien de marktprijs lager dan de netto boekwaarde blijkt te zijn.

2. Voorraden van materieel en goederen

Verbruiksgoederen, toebehoren en goederen worden aan de actiefzijde geboekt tegen hun aanschaffingswaarde, met inbegrip van de eventuele bijkomende kosten.

De overeenkomstige voorraden worden gewaardeerd volgens de methode van de gewogen gemiddelde prijs.

Er wordt een waardevermindering toegepast op verbruiksgoederen of benodigdheden die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor de exploitatie kunnen dienen of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de prijs die in de boeken staat vermeld.

3. Bestellingen in uitvoering

De bestellingen in uitvoering worden tegen kostprijs aan de actiefzijde van de balans geboekt.

G. Kapitaalsubsidies

Het bedrag van de toegekende subsidies wordt aan de passiefzijde van de balans geboekt, na aftrek van de opeenvolgende overdrachten naar de resultatenrekening. De subsidies worden geboekt op het ogenblik van kennisgeving door de bevoegde overheid of, bij ontstentenis daarvan, op het ogenblik van inning.

Deze overdrachten worden lineair gespreid over een periode die overeenstemt met de afschrijvingsduur van de installaties waarvoor de subsidies werden toegekend.

H. Voorzieningen en uitgestelde belastingen

Bij het afsluiten van elk boekjaar onderzoekt de raad van bestuur, die zich hierover voorzichtig, oprecht en te goeder trouw uitsprekt, welke voorzieningen moeten worden gevormd ter dekking van alle voorziene risico's of eventuele verliezen die tijdens het boekjaar of de voorgaande boekjaren zijn ontstaan.

1. Voorzieningen voor grote onderhouds- en herstellingswerken

Er worden systematisch voorzieningen gevormd voor de financiering van de periodieke revisies en grote herstellingen van de productiecentrales.

Die voorzieningen zijn gebaseerd op een voorafgaande kostenraming van de werken vóór elke revisiecyclus. Die kosten worden gespreid over het aantal jaren dat elke revisiecyclus omvat of op het aantal resterende jaren voordat de kosten daadwerkelijk moeten worden aangegaan. De voorzieningen die in de loop van de voorgaande boekjaren werden gevormd, worden regelmatig herzien en indien nodig aangepast. Ze worden teruggenomen in de resultatenrekening indien ze zonder voorwerp zijn geworden.

2. Voorzieningen voor ontmanteling en sanering

a) Kerncentrales

De voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van de splijtstoffen bestraald in die centrales (georganiseerd onder de controle van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen die door de wet van 11 april 2003 werd opgericht) werden aan Synatom overgedragen.

De vennootschap hanteert de methodologie van toepassing op de Belgische kerncentrales, zoals goedgekeurd door de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen, om de voorziening te bepalen die moet worden gevormd ter dekking van haar aandeel in de ontmantelingsverplichting van de kerncentrale Chooz, eigendom van EDF, waarin ELECTRABEL een trekkingsrecht bezit.

b) Conventionele thermische centrales

Bij toepassing van de wettelijke, contractuele en/of milieuverplichtingen worden er voorzieningen gevormd ter dekking van de afbraak- en saneringskosten van de sites van conventionele elektriciteitscentrales. Deze voorzieningen worden gevormd op basis van de meest aangepaste technische en budgettaire ramingen. De risico's van bodemverontreiniging worden geëvalueerd in samenwerking met de bevoegde milieudirecties en overal waar dat nodig zou zijn, wordt er een saneringsproject uitgevoerd.

3. Voorzieningen voor conventionele stelsels van vervroegde uitstap

Sinds 31.12.1992 wordt er een voorziening gevormd ter dekking van de kosten die verbonden zijn aan de vervroegde uitstapregeling voor personeelsleden in het kader van collectieve arbeidsovereenkomsten (of de uitbreiding van die CAO's tot het kaderpersoneel) die personeelsleden de mogelijkheid bieden om de dienst te verlaten vóórdat ze de wettelijke leeftijd voor vervroegd pensioen hebben bereikt. Die kosten worden gevormd door de lonen van de betrokken personeelsleden, met inbegrip van de volledige werkgeversbijdragen.

4. Voorzieningen voor pensioenen en andere sociale voordelen na uitdiensttreding

Met betrekking tot de bijdragen tot pensioenplannen met vaste bijdragen die na 1 januari 2004 zijn gestort, legt de wet een gemiddeld jaarrendement op van minstens 3,25% over de volledige loopbaan, waarbij een eventueel tekort ten laste van de werkgever valt. Voor het deel van de pensioenverplichtingen dat overeenstemt met de bijdragen die sinds die datum zijn gestort, heeft dit tot gevolg dat de regeling als een pensioenplan met vaste prestaties (te bereiken doelen) moet worden beschouwd. Niettemin blijft deze regeling geboekt als een pensioenplan met vaste bijdragen, en wel omwille van het ontbreken van een geïdentificeerd materieel nettopassief. Er wordt elk jaar een vergelijking gemaakt tussen het behaalde rendement en het gewaarborgde minimumrendement, en elke vastgestelde onderfinanciering wordt gedekt door een voorziening indien zij op de balansdatum als substantieel wordt beschouwd.

Met betrekking tot de pensioenplannen met vaste prestaties (te bereiken doelen) wordt het bedrag van de pensioenverplichtingen en soortgelijke verplichtingen gewaardeerd op basis van actuariële methodes volgens de methode van geprojecteerde krediteenheden. Deze berekeningen houden rekening met mortaliteitshypothese, het personeelsverloop en salarisprojecties die rekening houden met de economische omstandigheden. Eventuele tekorten aan activa vallen ten laste van de werkgever in overeenstemming met de geldende regelgeving.

I. Schulden

De schulden worden tegen hun nominale waarde geboekt.

J. Voorstelling van de omzet

Conform de gebruikelijke praktijken in de energiesector (op internationaal niveau), en de financiële sector, bevat het omzetcijfer met betrekking tot trading operaties van elektriciteit , gas en brandstoffen enkel de trading Marge wat correspondeert met genette verkopen en aankopen van deze operaties. Indien deze marge negatief is wordt deze weergegeven in de rubriek kosten en handelsgoederen

In de activiteit Portfolio management worden de fysieke aankopen en verkopen van gas en elektriciteit ook netto gepresenteerd als een aakope en verkoop zich op hetzelfde uur en leveringspunt voordoen

Deze compensatie is gerealiseerd onder toepassing van artikel 29 van het koninklijk besluit van 30 Januari 2001, en wordt gerechtvaardigd door het feit dat een bruto presentatie van deze activiteiten een vals beeld van de resultaten van de onderneming zou geven aangezien in dit geval het getoonde omzetcijfer en de aankopen disproportioneel zijn in vergelijking met de gegenereerde marge op deze activiteiten

K. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen worden vermeld in de toelichting, naar soort, voor de nominale waarde van de verplichting zoals vermeld in het contract of, bij gebrek daaraan, voor hun geraamde waarde. De rechten en verplichtingen die niet kunnen worden becijferd, worden op kwalitatieve/beschrijvende wijze vermeld.

L. Financiële instrumenten en afgeleide producten

Teneinde het risico inherent aan haar activiteit te beheren, gebruikt Electrabel financiële instrumenten ter afdekking van schommelingrisico's van interestvoeten, wisselkoersen en elektriciteits- en brandstofprijzen. Het gaat om (financiële en fysieke) termijncontracten en afgeleide producten zoals swaps.

Het toegepaste boekhoudprincipe bestaat erin dat de (positieve of negatieve) verschillen veroorzaakt door reële waardeschommelingen van de financiële instrumenten in het resultaat worden opgenomen, en dit op dezelfde wijze (of op symmetrische wijze) als de verrichtingen waarop ze betrekking hebben (specifieke afdekking).

Hetzelfde principe is van toepassing in het geval van een algemene afdekking van een geheel van activa of passiva van dezelfde aard. Opbrengsten uit financiële verrichtingen die niet specifiek als afdekkinginstrumenten zijn geïdentificeerd (specifieke of algemene afdekking), worden op de balansdatum gewaardeerd tegen de marktwaarde van de openstaande posities die eruit voortvloeien. De latente verliezen met betrekking tot tradingactiviteiten worden voorzichtigheidshalve ten laste genomen.

M. Verrichtingen, bezittingen en verplichtingen in vreemde valuta

De courante verrichtingen in vreemde valuta worden geboekt tegen de geldende wisselkoers op de datum van verrichting.

De niet-monetaire activa en passiva (deze omvatten hoofdzakelijk de oprichtingskosten, de materiële en immateriële vaste activa, de deelnemingen en de voorraden) worden behouden tegen de historische koersen; die waarde dient als grondslag voor de berekening van de afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen (zie hogerop).

De wisselkoersverschillen die bij de realisatie van monetaire activa en passiva (vorderingen, leningen en schulden) worden vastgesteld, worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen.

De vooruitbetalingen worden, afhankelijk van hun bestemming, als monetaire of niet-monetaire activa beschouwd.

Bij het afsluiten van het boekjaar worden de belangrijkste monetaire posten in vreemde valuta geherwaardeerd op basis van de geldende wisselkoersen op de afsluitingsdatum van de rekeningen, met uitzondering van posten die het voorwerp van een specifieke afdekking uitmaken en waarop de afdekkingkoersen van toepassing zijn. De netto omrekeningsverschillen per vreemde munteenheid die naar aanleiding daarvan worden vastgesteld, worden in de overlopende rekeningen geboekt indien het een latente winst betreft of ten laste genomen van de resultatenrekening indien het een latente verlies betreft.

De positieve en negatieve omrekeningsverschillen die op de beschikbare waarden worden vastgesteld, worden in het resultaat opgenomen.

Andere in de toelichting te vermelden inlichtingen

AANVULLENDE INLICHTINGEN

III. STAAT VAN DE MATERIELE VASTE ACTIVA (bijlage vol 6.3.1)

Gelet op de boekhoudkundige verplichtingen die voortvloeien uit het bijzondere regime van toezicht waaraan de ondernemingen van de sector onderworpen zijn, werd Electrabel gemachtigd krachtens art. 125 van de vennootschapswet, de rubrieken van de materiële vaste activa van de balans aan te passen vanaf het boekjaar 1980.

Deze wijziging bestaat in wezen uit de overdracht:

- van de burgerlijke bouwkunde, van de post 22 naar de post 23,
- van de uitrusting, van de post 23 naar de post 24,
- van de woonhuizen, van de post 26 naar de post 22.

Kapitaalsubsidies

	31/12/2017	31/12/2016
Wind Ford Genk	8.477,76	8.477,76
Wind Volvo Cars	10.047,00	10.047,00
Wind Volvo Truck	9.410,28	9.410,28
Wind Zeebrugge	4.656,96	4.656,96
Wind Bekaert -Zwevegem	10.061,04	10.061,04
Rodenhuize	63.646,92	63.646,92
Erembodegem		20.416,63
Lorcé	8.364,96	8.364,96
DS Textiles Derndermonde	7.172,40	7.172,40
Total	121.837,32	142.254,05

C6.10

Zoals vereist door artikel 25§2 van het koninklijk besluit presenteren wij hier de bruto cijfers voor netting
31/12/2017

31/12/2016

ELEKTRICITEIT

Bruto Omzet	13.852.403.828	13.392.394.941
Netting Elektriciteit	-5.381.318.445	-4.551.210.268
Netto omzet	8.471.085.383	8.841.184.673
GAS		
Bruto Omzet	2.777.507.663	3.356.218.503
Netting Gas	-262.728.980	-565.208.261
Netto omzet	2.514.778.683	2.791.010.243
DIENSTEN EN ANDERE ACTIVITEITEN		
Bruto omzet	265.843.866	225.285.160
Netting	-45.082.621	
-55.021.638		
Netto omzet	220.761.244	170.263.522
ANDERE		
Bruto omzet : Netto	147.929.007	131.448.795

C.6 Sociale Balans

Als werkgever staat Electrabel er borg voor om voor hetzelfde werk, of voor werk van gelijke waarde, de gelijkheid in remuneratie tussen man en vrouw toe te passen. In onze salarispolitiek is elk onderscheid in salaris, gebaseerd op het geslacht, uitgesloten.

Jaarverslag van de Raad van bestuur over de jaarrekening 2017

Verslag voorgelegd aan de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders
van ELECTRABEL NV op 24 april 2018

Dames en Heren,

Wij hebben de eer u het jaarverslag voor te stellen over de activiteiten van ELECTRABEL NV (hierna 'ELECTRABEL') tijdens het afgelopen boekjaar en de jaarrekening afgesloten op 31 december 2017.

Wij stellen u eveneens de resultaatbestemming voor het boekjaar 2017 voor.

Na twee opeenvolgende verliesjaren blijft het nettoresultaat van ELECTRABEL voor 2017 negatief met -290 miljoen euro, wat niettemin een verbetering van 871 miljoen euro is ten opzichte van 2016.

De beschikbaarheid van het nucleaire productiepark in 2017 bedroeg 80%, d.i. iets lager dan in 2016 (83%). Dit niveau is vooral toe te schrijven aan de geplande stilleggingen van Tihange 1, Doel 1 en Doel 2 in het kader van de werken ter verlenging van hun levensduur en aan de stillegging van Doel 3 naar aanleiding van belangrijke bouwwerken.

Hoewel de prijs van de elektriciteit en de onbeschikbaarheid van een aantal nucleaire eenheden hebben gewogen op het bedrijfsresultaat, ligt dit toch 66 miljoen euro hoger dan het vorige jaar, vooral dankzij niet recurrente positieve effecten in de nucleaire activiteiten (zie details in paragraaf 2), een verbetering van de marges in de thermische productie en besparingen in het kader van het performantieplan "Lean", dat het voorwerp heeft uitgemaakt van een provisie voor vertrekplan.

Het financieel resultaat stijgt met 717 miljoen euro en werd gunstig beïnvloed door de meerwaarde die werd gerealiseerd bij de uitkering aan ENGIE SA van een dividend in natura in de vorm van aandelen ELECTRABEL France. Daartegenover staat de waardevermindering die ELECTRABEL heeft geboekt op zijn participaties in ENGIE Energie Nederland Holding BV (hierna 'EENH') en enkele andere dochterondernemingen (Zandvliet Power, Lillo Energy, ELECTRABEL Seanergy en ENGIE Invest International).

ENGIE Electrabel zet volop in op de energietransitie en wil deze evolutie begeleiden in de landen waar het aanwezig is, rechtstreeks of via zijn dochterondernemingen. In België, waar ELECTRABEL nog altijd de belangrijkste elektriciteitsproducent is, streeft de onderneming naar een CO₂-arme productie die in overeenstemming is met de energiemixkeuze die door de overheid is vastgelegd in het kader van haar energiepact en de aanvullende duurzaamheidsstudies. ELECTRABEL zet zich ten volle in voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie en is op dat gebied leider in België. Het bereidt de transformatie van zijn marketing- & verkoopactiviteiten voor door zijn klanten te begeleiden bij de energietransitie via innovatieve producten en diensten en door de samenwerking met de verschillende entiteiten van ENGIE in België, zoals ENGIE Fabricom, ENGIE Cofely en ENGIE Axima, nog te versterken.

1. Kerncijfers (Belgische perimeter)

	2017	2016
Omzet, in miljoen euro ⁽¹⁾	11 355	11 934
Aantal medewerkers (actieven)	4 302	4 402
Aantal klanten	2,71 miljoen	2,73 miljoen
Productiecapaciteit	9 667 MW	9 592 MW
Groene productiecapaciteit	619 MW	567 MW
Productiecapaciteit zonder CO ₂ -uitstoot	69%	69%
Marktaandeel elektriciteit	45%	46%
Marktaandeel aardgas	42%	43%

⁽¹⁾ Omzet gerealiseerd in België en de rest van Europa (zie annex 6.10 jaarrekening)

2. Commentaar bij de jaarrekening

De door ELECTRABEL gepubliceerde jaarrekening is opgemaakt volgens het Belgische boekhoudkundige referentiekader.

2.1. Verkorte jaarrekening

	2017	2016	Variatie 2017 vs 2016
<i>in M€</i>			
Omzet	11 355	11 934	(579)
Geproduceerde vaste activa	233	187	46
Andere bedrijfsopbrengsten	263	231	32
Bedrijfskosten	(11 896)	(12 200)	304
Recurrent bedrijfsresultaat	(45)	152	(197)
Niet recurrent bedrijfsresultaat	(812)	(1 075)	263
Bedrijfsresultaat	(857)	(923)	66
Recurrent financieel resultaat	(252)	(128)	(124)
Niet recurrent financieel resultaat	724	(117)	841
Financieel resultaat	472	(245)	717
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belastingen	(385)	(1 168)	783
Uitgestelde belastingen	99	8	92
Belastingen op het resultaat	(5)	(1)	(4)
Winst (Verlies) van het boekjaar	(290)	(1 162)	871
Onttrekking aan / overboeking naar de belastingvrije reserves	736	48	687
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	445	(1 113)	1 558

Het boekjaar 2017 wordt afgesloten met een verlies van -290 miljoen euro, tegenover een verlies van -1 162 miljoen euro in 2016.

De **omzet** daalt met -579 miljoen euro naar 11 355 miljoen euro. Deze daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan (i) een vermindering van de verkochte volumes elektriciteit en gas, zowel in het kader van onze activiteiten ter optimalisering van de productieportefeuille van de Groep in Europa als op de markt van particulieren en zelfstandigen in België, en (ii) een daling van de grondstoffenprijzen in de marketing-activiteiten.

Het **bedrijfsresultaat** bedraagt -857 miljoen euro, d.i. een verbetering van 66 miljoen euro ten opzichte van 2016.

Deze verbetering is voornamelijk te danken aan de verbetering van het niet-recurrent bedrijfsresultaat met 263 miljoen euro ingevolge een geringere impact in 2017 dan in 2016 van de vermindering van de disconteringsvoet (van 4,2% naar 3,85% in 2017 versus 4,8% naar 4,2% in 2016) betreffende de toevoegingen aan de via Synatom aangelegde nucleaire voorzieningen en de eraan verbonden kosten, gedeeltelijk gecompenseerd door de

provisie voor herstructurering 'Lean', alsook door een provisie op verlieslatende contracten voor opslag en transport van gas in 2017.

Het recurrent bedrijfsresultaat daalt met -197 miljoen euro als gevolg van de beperktere beschikbaarheid van de kerncentrales en de lagere ingedekte prijzen van verkochte elektriciteit ; deze effecten worden gecompenseerd door de besparingen in het kader van het performantieplan "Lean" en door betere prestaties van het klassieke thermische productiepark.

Het **financieel resultaat** bedraagt 472 miljoen euro, d.i. een stijging van 717 miljoen euro.

Deze stijging vloeit vooral voort uit een sterke toename van het niet-recurrent financieel resultaat, die grotendeels te danken is aan de meerwaarde (1,1 miljard euro) die werd gerealiseerd bij de uitkering aan ENGIE SA van een dividend in natura in de vorm van aandelen ELECTRABEL France. Dit gunstige effect wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de nettowaardevermindering van 344 miljoen euro op de participaties van ELECTRABEL in EENH en enkele andere dochterondernemingen (Zandvliet Power, Lillo Energy, ELECTRABEL Seanergy en ENGIE Invest International).

2.2. Verkorte balans

Activa

	2017	2016	Variatie 2017 vs 2016
<i>in M€</i>			
Vaste activa	48 483	47 387	1 095
Immateriële vaste activa	1 049	921	127
Materiële vaste activa	1 622	1 520	102
Financiële vaste activa	45 812	44 946	866
Vlottende activa	3 802	4 697	(896)
Vorderingen op meer dan één jaar	80	95	(16)
Voorraden en bestellingen in uitvoering	252	257	(5)
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1 645	2 404	(759)
Liquide middelen	18	13	5
Overlopende rekeningen	1 807	1 929	(121)
Totaal der activa	52 284	52 085	200

De **immateriële vaste activa** stijgen met 127 miljoen euro, vooral dankzij een toename van de voorraad groene stroomcertificaten voortvloeiend uit het risico-indekkingsbeleid voor de verkoop van energie aan particulieren en zelfstandigen.

De **materiële vaste activa** stijgen met 102 miljoen euro. De investeringen van het boekjaar bedragen 256 miljoen euro en de courante exploitatieafschrijvingen -156 miljoen euro. De investeringen worden voornamelijk besteed aan de ontwikkeling en de voortdurende modernisering van het nucleaire productiepark, waarin ELECTRABEL 236 miljoen euro heeft geïnvesteerd.

De **financiële vaste activa** stijgen met 0,9 miljard euro, vooral als gevolg van de herkapitalisatie (2,8 miljard euro) van de ondergekapitaliseerde entiteit EENH, die gedeeltelijk gecompenseerd wordt door de waardeverminderingen (-1,3 miljard euro) op participaties EENH, Lillo Energy, Zandvliet Power, ELECTRABEL Seanergy en ENGIE Invest

International¹, evenals door de overdracht van de aandelen ELECTRABEL France aan ENGIE SA ten gevolge van de uitkering van een dividend in natura ter waarde van 0,6 miljard euro.

De **kortlopende vorderingen** dalen met -759 miljoen euro, vooral door de daling van de handelsvorderingen en door de terugbetaling van kortlopende financiële vorderingen op ondernemingen van Groep ENGIE.

Passiva

<i>in M€</i>	2017	2016	Variatie 2017 vs 2016
Eigen vermogen	17 968	19 914	(1 946)
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	1 510	2 441	(930)
Schulden	32 806	29 730	3 076
Schulden op meer dan één jaar	20 905	19 044	1 861
Schulden op ten hoogste één jaar	11 137	10 075	1 062
Overlopende rekeningen	764	611	153
Totaal der passiva	52 284	52 085	200

Het **eigen vermogen** daalt met -1 946 miljoen euro, voornamelijk door de uitkering van het dividend in natura onder de vorm van aandelen ELECTRABEL France (-1 655 miljoen euro) aan ENGIE SA, en door het gerealiseerde verlies van het boekjaar (-290 miljoen euro).

De **voorzieningen en uitgestelde belastingen** bedragen 1 510 miljoen euro per 31 december 2017, d.i. een daling van -930 miljoen euro tegenover 2016, vooral te wijten aan de terugname van de provisie voor herkapitalisatie van EENH (-982 miljoen euro), de terugname van voorzieningen na het oplossen van de geschillen met E.ON (-90 miljoen euro) en Seanergy (-32 miljoen euro), gedeeltelijk gecompenseerd door de netto toename van de provisie voor herstructureringen in het kader van het uitstapplan "Lean" (+172 miljoen euro) en de toevoeging aan de voorzieningen voor verlieslatende contracten (+85 miljoen euro). ELECTRABEL had capaciteitscontracten op lange termijn gesloten met een aantal transmissie- en opslagbeheerders in Europa om haar "downstream"- gasverkoop te ondersteunen. Door de vermindering van het marktaandeel van ENGIE in dit segment en de overcapaciteit in Europa voor transmissie en opslag is de marktwaarde van deze contractenportefeuille sterk gedaald.

De **schulden** bedragen 32 806 miljoen euro, d.i. een stijging van 3 076 miljoen euro ; de ingezamelde middelen werden vooral aangewend voor de kapitalisatie van het filiaal EENH, alsook voor het financieren van de investeringen gerealiseerd gedurende het boekjaar.

---

¹ Deze waardevermindering wordt gedeeltelijk gecompenseerd in het niet-recurrent financieel resultaat door het gebruik van de provisie EENH (982 miljoen euro)

3. Evolutie van de operationele activiteiten van ELECTRABEL en markante gebeurtenissen

3.1 Het productiepark onder de loep

3.1.1. Nucleair park :

Beschikbaarheid nucleair park. De beschikbaarheid van het nucleair park bedroeg 80 % in 2017 en stond in voor 50% van de Belgische productie. Enkele eenheden lagen stil voor onderhoud of wegens noodzakelijke technische tussenkomsten in hun niet-nucleaire gedeelte. Zo werd de stilstand van Doel 3 sinds september 2017 voor een langdurig gepland onderhoud, verlengd tot augustus 2018 omwille van een degradatie van het beton in een gebouw van het niet-nucleaire gedeelte.

Heropstart kerncentrale Tihange 1. Tihange 1, die op 16 september 2016 door ELECTRABEL zelf werd stilgelegd na een incident in het niet-nucleaire gedeelte, werd op 20 mei 2017 opnieuw opgestart na goedkeuring van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (hierna 'FANC').

Langetermijnuitbating Tihange 1. In het kader van de exploitatieduurverlenging van Tihange 1 worden er aan de kerncentrale werken uitgevoerd tussen 2014 en 2019. De renovatiewerken van bepaalde installaties zijn gefinaliseerd, een aantal met betrekking tot de veiligheid van de installaties zijn nog gaande. Het systeem van gefilterde ventilatie ('FCVS - Filtered Containment Venting System') werd in 2017 aan het reactorgebouw vastgemaakt. De uitbreiding van het gebouw met de noodsystemen (die een tweede niveau van veiligheidssystemen herbergt) zal eind 2019 afgerond zijn en in dienst genomen worden.

Langetermijnuitbating Doel 1 en Doel 2. De werken in het kader van het project Long Term Operation (LTO), met als doelstelling de exploitatieduurverlenging te realiseren voor Doel 1 en Doel 2, die in 2015 van start zijn gegaan, liggen op schema. De prioritaire acties werden reeds afgerond in 2015, de andere acties lopen nog verder tot eind 2019. In 2018 en 2019 vinden tenslotte nog 2 grote revisies plaats.

Verantwoordelijke uitbater. ELECTRABEL kreeg in de loop van de maand maart 2017 zowel van het Internationaal Atoomenergie Agentschap (IAEA), het FANC en de Europese Commissie de bevestiging dat ze de uitbating van haar kerncentrales op een verantwoordelijke manier beheert.

Nucleaire veiligheid blijft een absolute prioriteit voor ELECTRABEL. In 2016 besliste de Raad van Bestuur tot de oprichting van een Comité Nucleaire Veiligheid, dat voorafgaandelijk aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur belast is met het onderzoek van vragen en/of onderwerpen met betrekking tot nucleaire veiligheid binnen het bedrijf. De bevindingen van het Comité worden vervolgens ter informatie, bespreking en/of beslissing voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

In 2017 vergaderde het Comité in aanwezigheid van interne en externe experts om de volgende thema's grondiger uit te werken:

- het wettelijk en reglementair kader voor nucleaire activiteiten (inclusief veiligheid) en de rollen en verantwoordelijkheden van de interne en externe actoren. Bij deze gelegenheid en in het kader van de recente wetteksten werd de organisatiestructuur van de activiteiten toegelicht en gecommuniceerd, met name via de delegaties van bevoegdheden ;
- focus op de actuele onderwerpen met betrekking tot de staat van de eenheden, de opvolging van de actieplannen (waaronder het COMmon REsponsibility plan), de relaties met de stakeholders en de pistes voor verbetering ;
- grondig onderzoek van het stappenplan van het nucleair Uitvoerend Comité in

- aanwezigheid van de leden: directeurs van de sites, engineeringverantwoordelijke, Chief Nuclear Officer, directeur fysieke/veiligheidscontrole, juridisch directeur ;
- onderzoek van het jaarverslag nucleaire veiligheid 2016-2017 zoals overgemaakt aan de autoriteiten.

3.1.2. Klassieke centrales :

Max Green kan langer openblijven. De Vlaamse regering heeft het percentage verhoogd van het aantal groene stroomcertificaten dat door Max Green ten gelde kan gemaakt worden in de eerste steunverleningsperiode. Enkel onder deze aanpassing is het voor Max Green interessant om de exploitatie te verlengen en een bandingfactor aan te vragen.

Installatie van grote batterijen voor energieopslag op de site van Drogenbos. Deze batterijen hebben tot doel bij te dragen tot het evenwicht op het elektriciteitsnet. In een eerste fase worden 4 batterijen met een totaal vermogen van 6 MW geïnstalleerd op de site van Drogenbos. Het uiteindelijke doel is een vermogen te bereiken van ongeveer 20 MW (de vergunningen hiervoor zijn al verleend) en een capaciteit van 20 MWh. Op 11 november 2017 brak er brand uit in de installatie waardoor de aansluiting op het net werd uitgesteld. De batterijen zijn niet verbonden met de productie-eenheden op de site.

Rentabiliteit van de waterkrachtcentrale van Coo: de rentabiliteit van de waterkrachtcentrale van Coo staat onder druk door de dubbele nettarieven (afname en injectie). Zowel op nationaal als op Europees vlak bestaat er een echte politieke wil om opslagprojecten te steunen, wat heeft geleid tot de goedkeuring van een nieuwe wet. Op basis hiervan wordt er met de regulator gesproken over een vrijstelling (geheel of gedeeltelijk) van de netkosten, naar het voorbeeld van Duitsland.

3.2. Verdere invulling van het performantieplan LEAN

In 2017 heeft ELECTRABEL verder invulling gegeven aan het performantieplan LEAN ingevoerd door de Groep ENGIE. Zo werden kostenverminderingen verder geconcretiseerd. Daarnaast werden de inschrijvingen op de vervroegde vrijwillige vertrekplannen en vrijwillige vertrekmaatregelen in ondersteunende- en verkoopfuncties afgesloten. De vertrekken vinden plaats gedurende de periode 2017-2018.

3.3 ELECTRABEL neemt het voortouw binnen de energietransitie

3.3.1 Aanbod innovatieve producten en diensten

Om haar transformatie te versnellen in een omgeving in volle verandering, zet ENGIE met haar nieuwe ontwikkelingen volop in op activiteiten die weinig CO₂ uitstoten, alsook op geïntegreerde oplossingen voor haar klanten.

Sigfox netwerk dekt voortaan het hele Belgische grondgebied. Het draadloze netwerk voor geconnecteerde objecten van ENGIE M2M, dat gebaseerd is op de Sigfox technologie, dekt voortaan heel het Belgische grondgebied, een primeur in België. In 2017 werd onder andere ook de IoT-toepassing TankU in gebruik genomen, die het niveau van stookoliereservoirs kan meten zonder manuele interventie, en dit in samenwerking met ENGIE Cofely en ENGIE Lab Laborelec.

Cozie, de nieuwe start-up opgericht in 2016, doet drie overnames. Het start-up bedrijf wil tegen 2020 uitgroeien tot een toonaangevende Belgische speler in het aanbieden van oplossingen rond energie-efficiëntie en energie-optimalisatie voor particuliere woningen en appartementsgebouwen. In 2017 versterkte de start-up zijn positie op de markt door

de overname van 3 installatiebedrijven die expertise hebben in verwarming, zonnepanelen en sanitair.

Lancering van Drive. ENGIE Electrabel lanceert een nieuw aanbod *Drive* en *Drive Pro* voor de levering van 100% groene elektriciteit voor particulieren en professionele gebruikers van elektrische voertuigen aan een aantrekkelijke prijs, een première voor de Belgische markt.

Boxx blijft evolueren. Voortaan hebben eigenaars van zonnepanelen via Boxx ook zicht op hun energieverbruik en -productie. Boxx werd bovendien door een panel van klanten van ENGIE Electrabel uitgekozen tot "Product of the Year" voor 2018.

3.3.2 Grote ambities inzake hernieuwbare energie

Doelstelling windcapaciteit tegen 2020 verhoogd. ENGIE Electrabel heeft zijn ambities inzake windenergie versterkt en wil zijn windcapaciteit tegen 2020 uitbreiden naar 550 MW. Eind 2017 bedroeg de capaciteit 307 MW verspreid over 52 windturbineparken. 3 windturbineparken werden in 2017 in gebruik genomen, waaronder het project Greensky langs de E40. Er werden 9 windturbines, gelegen langs de E40 rondom de gemeentes Lincet (5), Orp-Jauche (1), Hélécine (1) en Hannut (2), toegevoegd aan de zeven windturbines die eerder gebouwd zijn in Gingelom.

Vierde uitgifte van aandelen coöperatieve ELECTRABEL CoGreen. 5 nieuwe windmolenparken in Vlaanderen en Wallonië werden opengesteld voor burgerparticipatie. Het gaat om de parken van Meerhout, Lincet, Stora Enso (haven van Gent), Darsen II (haven van Gent) en Beveren. Op vandaag zijn reeds 2.037 buurtbewoners coöperant van ELECTRABEL CoGreen verspreid over 22 windturbineparken.

Kleine windturbines. ENGIE en FAIRWIND hebben een samenwerkingsakkoord gesloten voor de uitbating van kleinere windturbines met een beperkt vermogen. ELECTRABEL commercialiseert de windturbines. Deze kleine windturbines hebben een verticale as, wat ideaal is voor KMO's en landbouwers.

Bepaling van de financiële steun door de overheid aan het offshore windpark "Mermaid". Hoewel de ondersteuningsperiode korter is dan voorheen, kan de uitvoering van het project worden overwogen dankzij de gewaarborgde minimumvergoeding, vastgesteld op 79 EUR/MWh. ELECTRABEL, dat 35% van de aandelen van Mermaid bezit, draagt aldus bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het land inzake hernieuwbare energie.

Sun4Business, een filiaal van ELECTRABEL dat eind 2016 werd opgericht, is een samenwerking tussen ELECTRABEL en Orka. Zij bieden zonnepanelen aan voor bedrijven. ENGIE Fabricom staat in voor de installatie van de zonnepanelen. In 2017 werd 4,6 MW aan zonnepanelen geïnstalleerd, met als belangrijkste project de installatie van 17 000 m² zonnepanelen op de daken van de postsorteercentra van Luik en Charleroi. Hun ambitie is om tegen eind 2018 15 MW te hebben geïnstalleerd en 60 MW tegen eind 2020.

ENGIE neemt Sungevity International over. In 2016 ging ELECTRABEL een partnership aan met Sungevity International voor de lancering van haar innovatief aanbod inzake zonne-energie. Dit succesvolle partnership, met reeds 1 050 installaties sinds de lancering, leidde in 2017 tot de overname door ENGIE van de Europese activiteiten van Sungevity van de toenmalige eigenaar Solar Spectrum Holding LLC.

3.4. ELECTRABEL, een sociaal geëngageerde onderneming

Het platform **Power2Act** werd in 2017 voor de zevende keer opengesteld voor steun aan projecten waar medewerkers vrijwilliger zijn. Het was de tweede editie waar ook ENGIE Fabricom, ENGIE Axima en ENGIE Cofely hun projecten konden indienen. Globaal werden 26 projecten weerhouden, dewelke in 2018 zullen gevolgd worden.

De **ENGIE Stichting**, in 2010 opgericht in Frankrijk, steunt sinds 2013 ook in België educatieve, sportieve en culturele projecten voor kinderen en jongeren. Eind 2017 mochten reeds 40 Belgische verenigingen rekenen op de steun van de Stichting, met als recente nieuwkomers *YouthStart*, *Sun Child* en *Fonds Victor*.

Collectieve moestuin. ENGIE is in samenwerking met Skyfarms BVBA begonnen met de aanleg van een gemeenschappelijke moestuin in zijn zetel te Brussel. Deze collectieve moestuin biedt een dertigtal vrijwillige medewerkers de gelegenheid om tijdens hun middagpauze op biologische wijze groenten en fruit te telen in een gezellige sfeer. De helft van de groente- en fruitoogst gaat naar een lokale vereniging die zich inzet voor vluchtelingen.

Terril van Hénâ. De werf voor de verwijdering van 1,7 miljoen m³ vliegias van de terril van Hénâ, een uniek project in Europa, is operationeel sinds eind 2016 en zal 15 jaar duren. Als verantwoordelijke onderneming wil ELECTRABEL de site geleidelijk aan in de oorspronkelijke toestand herstellen en er een nieuwe en aangename groene zone ontwikkelen met de garantie van een totale veiligheid op lange termijn. Eind 2017 werd meer dan 130.000 ton vliegias afgevoerd. De werf voor de verwijdering van asbest, die eind april 2017 werd stilgelegd, werd half november heropgestart nadat een uitbreiding van de vergunning was verkregen.

4. Geschillen en mededinging

4.1. Heropstart en verlengde exploitatieduur van de kerneenheden

Tegen de wetten en administratieve besluiten die de verdaging van de desactiveringsdatum van de eenheden Doel 1 en 2 en Tihange 1 mogelijk hebben gemaakt, hebben verschillende partijen beroep ingesteld bij het Grondwettelijk Hof (dat op 22 juni 2017 een tussentijds arrest heeft uitgevaardigd waarin 9 prejudiciële vragen worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie), de Raad van State en de gewone rechtbanken. Een aantal van deze beroepsprocedures werd verworpen, een ander deel is nog aanhangig. Daarnaast hebben verschillende partijen beroep aangetekend tegen de heropstartvergunning van de eenheid Tihange 2 bij de Raad van State en de Rechtbank van Eerste Aanleg van Brussel ; ook deze beroepsprocedures zijn nog aanhangig.

4.2. Nucleaire energieswap met E.ON

Op 26 november 2014 heeft E.ON, via haar dochteronderneming PreussenElektra GmbH, een arbitrageverzoek tegen ELECTRABEL ingediend bij het *International Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce*. E.ON vorderde (i) de betaling, door ELECTRABEL, van een deel van de Duitse nucleaire bijdrage voor een bedrag van ongeveer 100 miljoen euro, vermeerderd met rente, en (ii) de terugbetaling van de Belgische nucleaire bijdrage, betaald door E.ON, voor een bedrag van ongeveer 199 miljoen euro, vermeerderd met rente.

ELECTRABEL betwist deze vorderingen en heeft daarop de volgende tegenvorderingen ingesteld: (i) de betaling van het totale, door ELECTRABEL aangerekende bedrag voor de Belgische nucleaire bijdrage, zijnde ongeveer 120 miljoen euro, vermeerderd met intresten, en (ii) de terugbetaling van de Duitse nucleaire bijdrage, betaald door

ELECTRABEL, voor een bedrag van ongeveer 189 miljoen euro, vermeerderd met intresten.

Op 7 juni 2017 heeft het Duitse *Bundesverfassungsgericht* de Duitse nucleaire taks onwettig verklaard. Het scheidsrechterlijk tribunaal heeft op 21 december 2017 definitief uitspraak gedaan ; zowel ELECTRABEL als E.ON worden daarin bevolen om hun respectieve aandelen in de Belgische en Duitse taksen terug te betalen. Na compensatie en rekening houdend met de opgelopen intresten is E.ON een saldo van 27,9 miljoen euro aan ELECTRABEL verschuldigd.

Deze bedragen werden reeds grotendeels voorzien in de rekeningen van ELECTRABEL.

4.3. Seanergy

Het Seanergy-project, betreffende de bouw en exploitatie van een offshore windpark in de Belgische territoriale wateren (Vlakte van de Raan) door ELECTRABEL Seanergy NV, een *joint venture* tussen ELECTRABEL (80%) en Jan De Nul (hierna 'JDN') (20%), moest worden stopgezet omdat de vergunningen niet werden toegekend.

De aannemers vorderen schadevergoeding van ELECTRABEL, JDN en ELECTRABEL Seanergy voor de kosten die ze hebben gemaakt bij de voorbereiding van het project.

ELECTRABEL Seanergy en aandeelhouders hebben de Belgische staat gedagvaard om vrijwaring te bekomen en vorderen op hun beurt schadevergoeding van de Belgische staat.

ELECTRABEL, JDN, ELECTRABEL Seanergy en hun aannemers hebben van de Brusselse Rechtbank van Eerste Aanleg verkregen dat er gerechtsdeskundigen werden aangesteld om te bepalen hoe groot de door de opschorting en latere stopzetting van het project veroorzaakte schade is. Deze deskundigen stelden in hun verslag van september 2017 dat zij de door ELECTRABEL, JDN en ELECTRABEL Seanergy geleden schade ramen op 21,9 miljoen euro en verlaagden de vorderingen van de aannemers tot een bedrag van 2,8 miljoen euro.

ELECTRABEL en haar filiaal hebben in de aanpassing van de provisies aangelegd voor dit geschil rekening gehouden met de substantiële vermindering van het risico geëvalueerd door de deskundigen. De procedure ten gronde voor de Rechtbank van Eerste Aanleg zal worden hervat op basis van het eindverslag van de deskundigen.

5. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Op 21 februari 2018 heeft ELECTRABEL de verkoop afgewikkeld van de entiteit ENCEVO, een Luxemburgs energiebedrijf dat zich toelegt op transport, distributie, productie, opslag, trading en marketing van energie. De verkoop heeft een meerwaarde gegenereerd van 6,4 miljoen euro.

6. Onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten

In 2010 had ENGIE Electrabel meerjarige raamovereenkomsten gesloten met de acht belangrijkste universiteiten van België (KUL, UA, UGent, VUB, UCL, ULg, UMONS, ULB).

Deze overeenkomsten werden in 2016 niet verlengd. In de context van budgettaire beperkingen en een keuze voor alternatieve, niet-financiële vormen van samenwerking, kunnen er nieuwe overeenkomsten met de universiteiten worden gesloten die meer op samenwerking gebaseerd zijn. De toekomstige samenwerking kan verschillende vormen aannemen: uitwisseling van expertise, opleidingen door collega's van ENGIE Electrabel, stages in de onderneming, ondersteuning van start-ups, promotie van incubatieprojecten,

multidisciplinaire transversale projecten. De betrokkenheid van de "business" zou ook moeten worden benadrukt. Een aantal ontwerpcontracten voor onderzoek die zijn afgesloten onder de oude raamovereenkomsten lopen nog tot begin 2019.

De Groep koestert de ambitie om voortrekker te zijn in de energietransitie en plaatst innovatie meer dan ooit centraal in haar strategie. ELECTRABEL sluit zich daar volledig bij aan. De onderneming neemt initiatieven die innovatie stimuleren en medewerkers helpen om innovatieve oplossingen uit te werken. ELECTRABEL past zijn 'ontwikkelingsgerichte' organisatie geregeld ad hoc aan, met name wat het aantal medewerkers en de profieltypes betreft, om zo permanent voeling te houden met de behoeften van de markt.

7. Informatie over bijkantoren van de vennootschap

ELECTRABEL heeft geen bijkantoren.

8. Belangrijkste risico's en onzekerheden

De voornaamste risico's waaraan ELECTRABEL blootgesteld is, zijn van operationele, commerciële, financiële en regelgevende aard.

ELECTRABEL blijft gevoelig voor de niet geplande onbeschikbaarheid van haar productiemiddelen, eventuele onderbrekingen van haar brandstofbevoorrading en de invoering van nieuwe regelgeving op regionaal, federaal en Europees niveau.

8.1 Risico met betrekking tot de grondstoffenmarkt

Op de grondstoffenmarkt (aardgas, elektriciteit, aardolieproducten en andere brandstoffen, CO₂ en andere groene producten) is ELECTRABEL hoofdzakelijk blootgesteld aan twee soorten risico's: de prijsrisico's in verband met marktschommelingen en de volumerisico's (risico's in verband met de weersomstandigheden en/of de economische activiteit).

De belangrijkste risico-indicatoren voor het beheer van de energieportefeuilles zijn de gevoeligheid voor prijsschommelingen per eenheid, de *EBITDA at risk* en de indekkingsgraad van de toekomstige aan- en verkoopposities. ELECTRABEL past het beleid van de groep ENGIE toe om de markt- en tegenpartijrisico's te beheersen. Dit beleid is gebaseerd op het principe van gescheiden risicobeheer en -controle, een comité voor energiemarktrisico's en de opvolging van markt- en tegenpartijrisicomandaten.

8.2 Wisselkoersrisico

ELECTRABEL is onderworpen aan het wisselkoersrisico bij haar transacties voor energiegrondstoffen, die doorgaans in USD of GBP worden afgewikkeld.

8.3 Renterisico

ELECTRABEL is onderworpen aan een renterisico ten gevolge van financieringen die over het algemeen in euro worden verricht.

ELECTRABEL gebruikt afgeleide financiële instrumenten, voornamelijk om haar blootstelling aan renteschommelingen, wisselkoersveranderingen en veranderingen in grondstoffenprijzen te beheren. Met uitzondering van specifieke tradingactiviteiten voor grondstoffen worden deze instrumenten doorgaans als afdekking van activa, passiva of cashflow beschouwd.

8.4 Tegenpartijrisico (kredietrisico)

ELECTRABEL staat bloot aan het risico dat tegenpartijen in gebreke blijven (klanten, leveranciers, partners, tussenpersonen, banken) bij betalingen (niet-betaling van geleverde diensten of leveringen), leveringen (niet-levering van betaalde diensten of producten) of activa (financiële beleggingsverliezen).

De risico's worden in het kader van het beleid voor tegenpartijrisicobeheer van ENGIE beheerd door de kredietwaardigheid van de tegenpartijen te analyseren, de portefeuille te diversifiëren en risicobeperkende middelen te gebruiken, zoals garanties van derden, aanpassing van de betalings- en invorderingsvoorwaarden en marge-opvragingen.

8.5 Risico in verband met de waardering van deelnemingen in verbonden ondernemingen

International Power, dat in de rekeningen van ELECTRABEL 66% van de globale boekhoudkundige nettowaarde van de deelnemingen in verbonden ondernemingen vertegenwoordigt, voert rechtstreeks of via deelnemingen in Europa en internationaal de volgende bedrijfsactiviteiten :

- Productie- en verkoopactiviteiten van elektriciteit:
  - o Op basis van thermische capaciteiten, voornamelijk in Portugal, Verenigd Koninkrijk, Australië, Thailand, Singapore, Brazilië, Puerto Rico, Chili, Mexico, Peru, Midden-Oosten, Pakistan;
  - o Op basis van hernieuwbare productiecapaciteiten, voornamelijk in Portugal, Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Brazilië, Canada, Chili, Mexico.
- Commercialiseringsactiviteiten van aardgas en elektriciteit in Portugal, Verenigd Koninkrijk, Australië, Thailand, Singapore.

De meest structurerende hypothesen voor het bepalen van de bedrijfswaarde van International Power betreffen :

- de evolutie van het reguleringskader van zijn activiteiten in elk van de landen waar het aanwezig is;
- de evolutie van de vraag naar gas en elektriciteit;
- de evolutie van de prijzen van elektriciteit;
- de disconteringspercentages;
- de evolutie van de wisselkoersen, waaronder voornamelijk USD/EUR en BRL/EUR; op 31 december 2017 ondersteunt de waardering van de bedrijfswaarde de boekhoudkundige nettowaarde met een comfortmarge van ongeveer 800 miljoen euro. De gevoeligheden (-876 miljoen euro voor 10% waardedaling van de dollar en -460 miljoen euro voor 10% waardedaling van de BRL) zouden grotere afwijkingen kunnen veroorzaken.

8.6 Risico ingevolge de structuur van de elektriciteitsmarkt in België en in Europa

De constante vermindering van het energiegehalte van de groei in Europa, de snelle ontwikkeling van de hernieuwbare energie, het actieve vraagbeheer en de opslagoplossingen, en de overcapaciteit aan thermische centrales op het net leiden tot grote onzekerheid over de structuur en de toekomstige prijzen van de grondstoffen

gelinkt aan de elektriciteitsproductie, inzonderheid de elektriciteitsprijzen, "spark spreads", "dark spreads" en CO₂-emissierechten.

Het beleid van steunmaatregelen voor hernieuwbare energie en andere regelgevende en fiscale stelsels maken het moeilijk een concurrentieel evenwicht te bereiken tussen de verschillende energievormen. Ze kunnen enerzijds wegen op de rendabiliteit van bestaande activa en anderzijds leiden tot onzekerheid over de juiste technologische keuzes voor de toekomst (gas, hernieuwbare energie, kernenergie, ...).

In België werkt de federale overheid met de gewesten aan de opstelling van een "energiepact" dat tot doel heeft de grote lijnen van het energiebeleid en de duurzame ontwikkeling van het land vast te stellen voor de toekomst. Door de centrale positie die het inneemt in de elektriciteitsproductie en de elektriciteits- en gasverkoop zou ELECTRABEL op middellange termijn kunnen worden blootgesteld aan nieuwe regels die bijvoorbeeld de energiemix voor de tegen 2050 te bereiken elektriciteitsproductie zouden herbepalen en/of aan nieuwe verplichtingen die worden opgelegd aan de elektriciteits- en gasleveranciers om de doelstellingen van het energiepact te verwezenlijken.

8.7 Risico met betrekking tot de klimaatverandering

De Europese markt voor broeikasgasemissierechten houdt risico's in voor de energiesector wat het volume en de prijs van deze rechten betreft, maar biedt spelers zoals ELECTRABEL anderzijds ook arbitrage- en handelsmogelijkheden.

De regelgeving legt investeringen en operationele lasten op, die echter niet enkel voor rekening van ELECTRABEL zijn, maar ook van haar klanten.

8.8 Risico met betrekking tot de voortzetting van de nucleaire activiteiten

De wet van 31 januari 2003 betreffende de geleidelijke uitstap uit kernenergie bepaalt dat de kerncentrales na 40 jaar exploitatie worden stopgezet. Deze wet is op 25 december 2016 gewijzigd om de centrales Doel 1/2 en Tihange 1 10 jaar langer in bedrijf te kunnen houden, tot 2025. Het energiepact zou de economische studies en de industriële context van de elektriciteitsproductie moeten bepalen voor een eventuele verlenging van de levensduur van de kerncentrales.

8.9 Industrieel risico met betrekking tot de exploitatie van nucleaire activiteiten

Eind november 2015 heeft het FANC toestemming verleend voor de heropstart van de reactoren van Doel 3 en Tihange 2, in samenspraak met het Oak Ridge National Laboratory (ORNL-USA) en na een positieve beoordeling van de rechtvaardigingsdossiers ingediend door ELECTRABEL voor elke reactor. Beide reactoren waren stilgelegd na de detectie van foutindicaties in de stalen wanden van de reactorvaten die aan waterstof te wijten waren en die reeds tijdens de productie van de vaten waren ontstaan. Beide eenheden werden eind 2015 opnieuw in bedrijf genomen. Uit een inspectie na één jaar exploitatie is gebleken dat de foutindicaties in de wanden van het reactorvat van Doel 3 geen verandering hebben ondergaan. Het reactorvat van Tihange 2 werd tijdens de stillegging van de eenheid in april 2017 opnieuw geïnspecteerd. Er werd geen enkele evolutie in de foutindicaties vastgesteld. Het FANC is in 2017 bij zijn conclusies gebleven.

De Belgische regering heeft beslist om een voortgezette elektriciteitsproductie door de centrales Doel 1 en 2 na 40 jaar exploitatie mogelijk te maken. Deze beslissing werd eind juni 2015 door het Belgische Parlement bekrachtigd en in december 2015 heeft het FANC, in het kader van de vierde tienjaarlijkse revisie, de voortgezette exploitatie tot 50 jaar

goedgekeurd op basis van een ingrijpend moderniseringsprogramma dat zich tot 2019 zal uitstrekken. De beroepsprocedures die milieuorganisaties bij het Grondwettelijk Hof tegen de Belgische Staat hebben ingeleid wegens het ontbreken van een milieu-impactstudie en openbare raadpleging bij de aanneming van de in juni 2015 gestemde wet, zijn nog steeds aanhangig en houden een mogelijk risico op nietigverklaring van deze wet in (zie sectie 4.1, 'Geschillen en mededinging').

Het laatste luik van de overeenkomst die ENGIE en de Belgische regering hebben gesloten (met betrekking tot de nucleaire taks), werd uiteindelijk geconsolideerd in een wet die eind 2016 is gestemd. De exploitatieverlenging van Tihange 1 met 10 jaar na 2015 is overigens sinds 1 oktober 2015 effectief met een programma van bijbehorende moderniseringswerken die tot in 2019 zullen lopen. De vragen betreffende de perspectieven van het nucleaire 'post 2025' maken momenteel deel uit van een debat omtrent het Interfederaal Energiepact, een consultatie tussen de federale regering en de regio's.

De exploitatie van de kerncentrales is onder meer omkaderd door lozingsvergunningen voor radioactieve stoffen. In dit opzicht stelt ELECTRABEL alles in het werk om haar lozingen van radioactieve vloeistoffen en gassen zoveel mogelijk te beperken, en om terzelfder tijd het volume van laag- en middelactief afval te beheersen. In België valt het integrale beheer van nucleair afval onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen (NIRAS). In 2013 voerde NIRAS, na het aantreffen van een gelachtige substantie aan het oppervlak van opslagvaten voor middelactief afval (afkomstig van de kerncentrale Doel en tijdelijk opgeslagen bij Belgoprocess), aanvullende controles uit op de procedés voor afvalconditionering op de sites van Doel en Tihange. Het resultaat hiervan was dat erkenningen voor verschillende procedés niet verlengd of ingetrokken werden. Er lopen verschillende testcampagnes om aan alle eisen van NIRAS te voldoen en de erkenningen opnieuw te verkrijgen. Voor twee afvalcategorieën werd er vooruitgang geboekt met het oog op het herverkrijgen van de erkenningen, maar voor de overige categorieën moeten nog verschillende vaststellingen met NIRAS worden uitgeklaard.

NIRAS stelt voor om, als nationaal beleid, hoogactief en/of langlevend afval te bergen in diepe geologische lagen in plaats van aan de oppervlakte.

Een definitieve locatie zal pas worden gekozen na een gefaseerd proces dat over meerdere decennia loopt en verschillende tussenstappen omvat, zoals de keuze van het gastgesteente of het vastleggen van de voorwaarden inzake omkeerbaarheid, terugneembaarheid en monitoring.

Dit voorstel voor een nationaal beleid moet nog worden goedgekeurd door de Belgische regering.

De kosten voor het beheer van de gebruikte splijtstof en de ontmanteling van de installaties maken integraal deel uit van de kosten voor de productie van elektriciteit van nucleaire oorsprong. Er zijn voorzieningen aangelegd ter waarde van, enerzijds, het scenario van definitieve stillegging en ontmanteling en, anderzijds, het scenario van definitieve afvalopslag door NIRAS, thans het meest waarschijnlijk geacht door Synatom, onder controle van de Commissie voor Nucleaire Provisies (hierna 'CNP') overeenkomstig de toepasselijke wetgeving.

De uitgaven zijn uitgesteld in de tijd, maar hun huidige nettowaarde wordt geraamd door toepassing van een overeengekomen disconteringsvoet die is goedgekeurd door de CNP. Na de laatste driejaarlijkse herziening van de voorzieningen einde 2016 is besloten om deze disconteringsvoet geleidelijk over drie jaar te verlagen van 4,8% tot 3,5% om rekening te houden met de duurzame verlaging van de rentevoeten en van het rendement

van specifieke financiële activa over de voorbije 10 jaar. Per 31/12/2017 is deze disconteringsvoet verlaagd tot 3,85%, wat leidde tot een verhoging van de voorzieningen met 524 miljoen euro.

9. Voorstel van winstverdeling

Na boeking van afschrijvingen, waardeverminderingen, vereiste voorzieningen en onttrekking aan de belastingvrije reserves, bedraagt de te bestemmen nettowinst over het boekjaar 2017 445 miljoen euro tegenover een verlies van -1 113 miljoen euro per 31 december 2016.

Wij stellen u voor om het resultaat als volgt te bestemmen :

<i>In duizenden EUR</i>	<i>31/12/2017</i>
Netto resultaat van het boekjaar	(290 497)
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	735 564
Te bestemmen resultaat	2 785 058
Te bestemmen resultaat van het boekjaar	445 068
Overgedragen resultaat van het vorige boek	2 339 991
Bestemming	
Toevoeging aan de wettelijke reserves	
Dividenden voor de aandeelhouders	(1 655 402)
Tantièmes voor de bestuurders	
Over te dragen winst	1 129 656

Wij stellen u voor om de te bestemmen winst, zijnde 1 129 656 067,77 euro, over te dragen.

Op datum van 29 juni 2017, en op voorstel van de Raad van Bestuur van 2 juni 2017, heeft de Bijzondere Algemene Vergadering van ELECTRABEL beslist om over te gaan tot de uitkering van een dividend ten bedrage van 1.655.402.030 euro, via onttrekking aan het overgedragen resultaat gerapporteerd in de sociale rekeningen op 31 december 2016 en in een samenvattende staat van activa en passiva op 31 maart 2017, en dit conform artikel 617 van het Wetboek van vennootschappen. Dezelfde beslissing bepaalde dat de afwikkeling kon worden uitgevoerd (in zijn geheel of gedeeltelijk en volgens de keuze van de aandeelhouders) in geld of in natura.

Gezien de informatie tot uw aandacht gebracht in dit rapport, nodigen wij u uit om de jaarrekeningen goed te keuren, en om kwijting te verlenen aan de Bestuurders en aan de Commissaris voor respectievelijk hun bestuur en controlewerkzaamheden tijdens het voorbije maatschappelijk boekjaar.

Artikel 96,6° van het Wetboek van vennootschappen volgend, beschouwt de Raad van Bestuur dat de opeenvolgende verliezen de financiële sterkte niet op een significante wijze beïnvloeden en dat ze de continuïteit van de onderneming niet op die manier in gevaar brengen dat de evaluatieregels dienen aangepast te worden.

Voorts bevestigen wij dat de Raad van Bestuur tijdens het voorbije maatschappelijk boekjaar geen enkele beslissing heeft genomen die onder het toepassingsgebied valt van artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen.

Brussel, 23 maart 2018.

De Raad van Bestuur,

Patrick Gausse
Bestuurder
Chief Financial Officer

Philippe Van Troeye
Gedelegeerd Bestuurder

Electrabel NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Electrabel NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van Electrabel NV (de "vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 25 april 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op voordracht van ondernemingsraden. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Bij gebrek aan online archieven die teruggaan vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van Electrabel NV uitgevoerd gedurende 20 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2017 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van 52 284 miljoen EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van 290 miljoen EUR.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2017, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is

uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

*
*   *

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien in 2018) bij de internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en de statuten na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, stemt dit jaarverslag overeen met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden. Wij formuleren en zullen geen enkele vorm van assurance-conclusie formuleren omtrent het jaarverslag.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Er werden geen opdrachten verricht die door de wet als onverenigbaar met de wettelijke controle van de jaarrekening beschouwd worden en ons bedrijfsrevisorenkantoor en, in voorkomend geval, ons netwerk, zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Zaventem, 18 april 2018

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Laurent Boxus

Deloitte.

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Réviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid /
Société civile sous forme d'une société coopérative à responsabilité limitée
Registered Office: Gateway building, Luchthaven Nationaal 1 J, B-1930 Zaventem
VAT BE 0429.053.863 - RPR Brussel/RPM Bruxelles - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn: 326

Staat van de tewerkgestelde personen**Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister**

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	4.195,8	3.481,5	714,3
Deeltijds	1002	636,1	203,2	432,9
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	4.694,3	3.639,7	1.054,6
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	5.687.335	4.744.611	942.724
Deeltijds	1012	703.967	232.031	471.936
Totaal	1013	6.391.302	4.976.642	1.414.660
Personeelskosten				
Voltijds	1021	485.363.271	415.129.106	70.234.165
Deeltijds	1022	49.865.180	18.119.019	31.746.161
Totaal	1023	535.228.451	433.248.125	101.980.326
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	22.981.187	17.818.154	5.163.033

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	4.771,3	3.704,1	1.067,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	6.557.803	5.098.786	1.459.017
Personeelskosten	1023	531.898.099	430.113.390	101.784.709
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	25.092.050	19.479.530	5.612.520

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister (vervolg)**Op de afsluitingsdatum van het boekjaar****Aantal werknemers****Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst**

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	4.158	608	4.633,4
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	16	12	25,5
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112			
Vervangingsovereenkomst	113			

Volgens het geslacht en het studieniveau**Mannen**

lager onderwijs	1200	26		26
secundair onderwijs	1201	1.291	86	1.356,9
hoger niet-universitair onderwijs	1202	1.501	92	1.573,5
universitair onderwijs	1203	646	19	659,9

Vrouwen

lager onderwijs	1210	3		3
secundair onderwijs	1211	152	108	235,6
hoger niet-universitair onderwijs	1212	373	273	587,8
universitair onderwijs	1213	182	42	216,2

Volgens de beroepscategorie

Directiepersoneel	130	1.522	112	1.612,3
Bedienden	134	2.652	508	3.046,6
Arbeiders	132			
Andere	133			

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
105	4.174	620	4.658,9
110	4.158	608	4.633,4
111	16	12	25,5
112			
113			
120	3.464	197	3.616,3
1200	26		26
1201	1.291	86	1.356,9
1202	1.501	92	1.573,5
1203	646	19	659,9
121	710	423	1.042,6
1210	3		3
1211	152	108	235,6
1212	373	273	587,8
1213	182	42	216,2
130	1.522	112	1.612,3
134	2.652	508	3.046,6
132			
133			

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen**Tijdens het boekjaar**

Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	7
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	151	13.959
Kosten voor de onderneming	152	288.594

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150		7
151	13.959	
152	288.594	

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar**Ingetreden**

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	137	4	140,3
210	122	3	124,6
211	15	1	15,7
212			
213			

Uitgetreden

Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

Pensioen

Werkloosheid met bedrijfstoelag

Afdanking

Andere reden

Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305	220	20	236,1
310	206	18	220,4
311	14	2	15,7
312			
313			
340	103	5	107
341			
342	12		12
343	105	15	117,1
350			

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	3.000	5811	924
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	191.786	5812	23.271
Nettokosten voor de onderneming	5803	18.734.400	5813	2.330.061
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	18.734.400	58131	2.330.061
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	1.605	5831	328
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	32.484	5832	35.473
Nettokosten voor de onderneming	5823	2.696.712	5833	2.941.283
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	